

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription:
 In United States.....\$2.50
 To Foreign Countries.....\$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 40 Telephone: So. Boston 21087. So. Boston, Mass., Subata, Spalio (October) 2 d. 1915 m. Telephone: So. Boston 21087. **Metai II.**

Vokiečius spaudžia vakaruose.

Rusai traukiasi už upių.

Vokiečių korpusas paskendo Rusijos pelkese.

Anglai paėmė 21 kanuolę ir 40 kulkosvaizdžių.

Vokiečiai neteko 150,000 kareivių.

Austro-vokiečiai perejo per Serbijos rubežiu.

Tranšėjos pilnos negyvų kareivių.

Talkininkai sulaukė pranešimus.

TAS DAR SPAUDŽIA RUSUS.

Nežiūrint to, kad vokiečiai dabavo kariuomenės perkėlė vakarinin frontui, tačiau vokiečiai spaudžia rusus beveik ant viso fronto. Fieldmaršalas von Hindenburgas eina ant Dvinsko, o jo klegla varosi priekyn į rytus nuo Vileikos ir Molodečno, mėginamas pasukti rusų pozicijas; jis jau pasiekė punktą į šiaurį nuo Minsko. Ant Minsko taipgi ateina kita vokiečių armija iš piet-vakarių pusės. Fieldmaršalas von Mackensenas ir Bavarijos kunigaikštis Leopoldas beveik nieko neveikia; jų veikimą trukdo pelkės. Gen. von Linsingene tebespaudžia rusus Volyninos gub. Kur tik galima, visur rusai patraukia už upių ir ten stengiasi atsispirti. Rusai laukia rudens lietu, kurie pripildys ligi kraštų upes ir užkirs kelią besivejančioms juos vokiečiams ir austrams.

SUNAIKINO VOKIEČIŲ KORPUSĄ.

Anglų laikraščio Times korespondentas praneša iš Petrogrado, kad 41-as vokiečių korpusas beveik visas žuvo Pinsko pelkėse, kurias buvo įėjęs. Kitam pranešime, tilpusiame tame laikraštyje, sakoma, kad per Kuropatkinas paskirtas vieno rusų armijos korpuso komanduoju.

DIDELI VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Paryžius. — Francuzų ir anglų ofensivas padarė vokiečiams didelių nuostolių. Francuzų karės ofisas rugs. 29 d. paskelbė, kad vokiečiai vakariniame fronte laike keturių dienų netebe užmuštais, sužeistais ir belaisvėn paimtais trijų korpusų (su viršum 120,000 kareivių). Champagne apygardoje mušiai tebesitęsia.

Francuzai taipgi žengia priekyn Artois rajone, šiaur-vakariniame Francijoje.

Šiaurūs nuo Massiges, sako karės ofisas, pasidavė 1,000 vokiečių.

Trumpai sakant, pastarųjų kelių dienų bėgyje francuzai ir anglai taip pradėjo brūzdėti, kad vokiečiai buvo priversti dalį savo kariuomenės perkelti iš rytinio fronto į vakarinį. Žymiausias judėjimas vakariniame fronte eina į rytus nuo Souchez, į šiaurūs nuo Arras, Arrgone ir Champagne.

PASIEKĖ TREČIĄ VOKIEČIŲ LINIJĄ.

Londonas. — Tik-ką išleistas oficialis pranešimas, kuriame kalbama apie operacijas Francijoje, sako, kad mušiuose aplink Loos anglai paėmė ypatingai stiprias dvi vokiečių tranšėjų linijas, apie keliolika simtų jardų ilgas. Anglai, paėmę antrą vokiečių tranšėjų liniją, kaip sako tas pranešimas, stengiasi palmti ir trečią. Viso anglai paėmė su viršum 3 tukstančius belaisvių, 21 kanuolę ir 40 kulkosvaizdžių. Daugelį kulkosvaizdžių anglai bombarduodami vokiečių tranšėjas sunakine.

Anglų aeroplanai utarninke bombardavo arti Betaume geležinkelio liniją ir sudaužė vieną traukinį. Arti Achiet le Grand (Pas de Calais) iš aeroplanų numestos bombos suardė geležinkelį.

PASITRAUKĖ PRIE METZ'O.

Nors Vokietijos sosto įpėdinio armijos atakos buvo smarkios ir gerai suorganizuotos, tačiau, su lig francuzų oficerių pasakojimo, vokiečiai turėjo atsisakyti nuo ėjimo ant Verduno ir pasitraukti prie Metz'o tvirtovės, nes francuzai be sustojimo slenka į Lotaringiją.

VOKIEČIAI GAUNA PASTIPRINIMŲ IŠ RYTŲ.

Londonas. — Didelis talkininkų ofensivas Artois ir Champagne rajonuose tebesitęsia. Artois rajone, sakoma, francuzai prisartinio prie kalno No. 140, kuris guli tiesiai į rytus nuo Vimya ir yra svarbiausiu punktu viršunių, pavadinimų tuo pačiu vardu, kaip ir miestas. Visa to kalno svarba yra tame, kad nuo jo galima permatyti visus klonius į rytus, tinklą kelių ir geležinkelį, einantį į piet-vakarūs iš Lens'o.

Francuzų laikraščiai pabrėžia tą faktą, jog vokiečių armija pastaromis dienomis sulaukė pastiprinimų iš rytinio karės fronto — Rusijos.

AUSTRO-VOKIEČIAI VERŽIASI Į SERBIJĄ.

Londonas. — Exchange kompanijos korespondentas Athenuose trumpai praneša, kad 3,000 austro-vokiečių kareivių perejo per Serbijos rubežiu ir žengia linkui Orsova. Serbai pilnai esą įsitikinę, kad priešas bus atmuštas atgal.

Iš Berlino gi atėjusios beie-

Vilhjalmaras Stefansonas. Atradėjas naujos žemės šiauruiose.

liniu telegrafu žinios praneša, kad anglų ir francuzų kareiviai jau išsodinti porte Kathrin, arti Salonikų. Jie eis serbams į pagalbą ir bendrai su jais kariaus prieš austrus ir vokiečius.

NEBUVO PERMAINŲ.

Konstantinopolis. — Rugs. 28 d. išleistas oficialis pranešimas sako, kad Dardanelių fronto stovis tebėra toks pat, koks buvo. Toliau tame pranešime štai kas pasakyta: "Musų žvalgų pulkai apsupo dvi priešų žvalgų patroles arti Anafarta ir prie Kereves Dere ir paėmė belaisvėn. Kiti buriai netikėtai užpuolė ant priešų tranšėjų, kur užgriebė keletą kanuolių, amunicijos, laukų telefoną ir pionierių medžiagą."

ANGLAI SUMUŠĖ TURKUS MESOPOTAMIJOJ.

Londonas. — Anglai laimėjo svarbią pergalę Mesopotamijoje. Visa turkų armija traukiasi atgal linkui Bagdado.

Gen. Nixon telegrama pranešė Indijos valstybės sekretoriui, p. Chamberlain, jog anglai sumušė turkus prie upės Tigris ir paėmė jų pozicijas. Dvie 7 mylias į rytus nuo Kut dvi brigados perejo per upę iš dešinės pusės, urmu užpuolė ant kairiojo sparno turkų pozicijų ir paėmė jas. Tos pozicijos paimta aštuant.

Paimtos turkų tranšėjos buvo pilnos negyvų kareivių, o tai parodo, jog turkai narsiai prieš užpuolikus laikėsi. Anglai paėmė keletą kanuolių, daug šautuvų, keliolika simtų belaisvių ir daug amunicijos. Anglų nuostoliai siekia arti 500 užmuštais, sužeistais ir belaisvėn paimtais.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

Francuzai skelbia, kad nuo praecitos subatos, t. y. per 7 dienas vien Belgijoje ir Francijoje žuvo 150,000 vokiečių.

Rusai taip-pat skelbia, buk vokiečius atmušą visame fronte.

Užsieniuose.

NAUJAS AUSTRIJOS AMBASADORIUS.

Grafas Mery von Kapos-Mere, kuris turbut bus paskirtas Austrijos ambasadorium Washingtone, yra 53 metų amžiaus ir vienas iš gabiausių Austrijos diplomatų. Jis užėmė grafo Lutzov vietą kaip Austrijos ambasadorius Ryme (Italijoje) 1904 m. ir pasekmingai pildė savo pareigas ligi tol, kol Italija paskelbė karą Austrijai.

Naujasis Austrijos ambasadorius paėina iš augštos šeimos. Tie, kurie sekė grafo Mery von Kapos-Mere veikimą Haagoje, pasakoja, kad jis yra pirmos rūšies kalbėtojas; kiti gi, kurie sekė jo veikimą Ryme, sako, kad jis visuomet sveikai žiuri į dalykų stovį, yra mandagus ir stengiasi susipažinti su svetimų šalių ypatingumais — skirtingomis ypatybėmis.

CHINIJAI GERIAUSIAI TINKANTI MONARCHIŠKA VALDŽIOS FORMA.

Chinijoje tuom tarpu yra svarstomas klausimas, kokia valdžios forma geriausiai tiktų valstybei? Tuos svarstymus su ypatinga doma seka Sw. Valstijų valdininkai, kurie yra užinteresuoti Chinijos respublikos likimu.

Nesenai atėjusios žinios skelbia, kad įžymesni Chinijos gyventojai, kaip patys chinai, taip ir svetimaučiai yra tos nuomonės, kad Chinijai geriausiai tiktų monarchiška valdžios forma. Jie tą savo nuomonę, kuriai yra priešingi radikaliskasis ir liberaliskasis elementai, teisingai tuomi, buk Chinijos visuomenė dar tebestovi ant per daug žemo apšvietos laipsnio ir delei to negalės palaikyti respublikoniškos valdžios. Respublikos prezidentas galis pasidaryti diktatorium,

o tas valstybei gali atnešti daugiau blogo, negu monarchiška valdžios forma.

Monarchiškos valdžios formos šalininku yra ir dabartinis Chinijos prezidento Juan Ši-kai patarėjas, Dr. Goodnow.

GALICIJOS LENKŲ KUNIGŲ ATSIŠAUKIMAS.

Krokavos katalikų diecezija rengiasi apvaikščioti 21 lapkričio kaip maldos dieną ir rinkti aukas nuo karės nukentėjusiems Lenkijos žmonėms. Galicijos lenkų kunigai atsišaukė į viso pasaulio Rymo katalikus, idant jie šelpytų tų vietų žmones, kurias rusai išterijo.

Iš Amerikos.

APSKELBĖ ULTIMATUMĄ UODAMS.

New York, N.Y. — Šio miesto sveikatos departamento komisyonierius S. Goldwater paskelbė, jog bus sudaryta tarpvalstybinė komisija, kurios pareiga — išnaikinti uodus. Komisyonierius daro planus, kad pritraukus prie to darbo Connecticut, New Jersey ir New Yorko valstijų ir pavietų viršininkus. Dr. Rupert Blue, vyriausis Suv. Valstijų sveikatos departamento narys Washington, žada tai komisijai pagelbėti naikinti uodus, kurie išplatina tarp žmonių įvairias ligas.

NORI APDĖTI CUKRŲ MUTU.

Nariai "Ways and Means" komiteto beveik per visą vasarą susirašinėjo ir svarstė apie tarifo reviziją (peržiūrėjimą). Daugiausia jie kalbėjo ir svarstė apie cukrų ir jo apdėjimą mutiu. Kad cukrus daliniai arba ir pilnai turi but apdėtas mutiu, su tuo sutinka ne tik paminėtas komitetas, bet visi republikonai ir didžiama demokratų. Ką mano apie tai prezidentas Wilsonas, dar nėra žinios.

POLITIKIERIAI ĖMĖ PINIGUS.

Concord, N. H. — Buvusis Concord ir Montreal geležinkelio agentas Warren T. Billings iš Dover rugs. 29 d. teisme ludyjo, jog skiriamų to geležinkelio pataisymui dalį pinigų gavo politikieriai politiškais tikslams, kaip tai: priešiniūmisi prieš iniciatyvą, lygias moterys telses ir gavimui teisės parinkti iš tos valstijos delegatus į 1912 m. konferencija, idant antrą sykį nominuoti prezidentą Taftą.

Billings'as ir paminėto geležinkelio prezidentas Benjamin A. Kimball'as buvė labai užinteresuoti Tafto kampanija; Billings'as viską darė po p. Kimballo priežiūra.

ATSAUKĖ AMBASADORIŲ DUMBĄ.

Rugsėjo 29 d. Amerikos spaudoje paskelbta, jog Austrijos valdžia formaliskai atšaukė buvusį Washington savo ambasadorių, Dr. K. Dumba, kuris liko

įtartas organizavimu streikų Suv. Valstijų amunicijos dirbtuvėse, kurios gamina karės medžiagą talkininkams.

Darbo dirva ir darbininkų judėjimas.

SURINKO TRIS MILIONUS BEDARBIŲ ŠELPIMUI.

Vokietijos profesinių unijų sąjunga, turinti keliolika milijonų narių, paskelbė statistikos žinių, kurios parodo, jog nuo karės pradžios ligi 31 d. spalio pereitų metų išmokėta iš kasos šelpimui bedarbių \$3,175,000. Tarpe to laiko ir 1 d. sausio išmokėta \$1,250,000, ligi balandžio mėnesio pabaigos — \$687,500, o nuo to laiko ligi liepos mėnesio pabaigos — \$250,000. Taigi išmokėta iš unijų fondų su viršum \$5,250,000, neskaitant \$2,500,000, kuriuos išmokėjo kareivių šeimynoms.

CHICAGOS RUBSIUVIAI STREIKUOJA.

Rugsėjo 28 d. iškilo keletas riaušių ir delei to suareštuota daugelį rubsiuvių. Rubsiuvių unijų vadovai tvirtina, kad jau streikuoja 25,000 ir kad rytoj apie pietus streikuosią 35,000. Tačiau didesniųjų drabužių krautuvių ir dirbtuvių manadžeriai yra priešingos nuomonės — jie paskelbė, kad nedaugiau kaip 2,000 rubsiuvių pasitraukė nuo darbo ir kad jie turį beveik tokį pat skaitlių darbininkų, kurie buk norį užimti apleistas vietas.

STREIKAS AMUNICIJOS DIRBTUVĖSE.

Toledo, O. — Šios savaitės pradžioje čia pasklido gandas, kad karės medžiagos dirbtuvėse gali iškilti generalis streikas, jei nebus išpildyti mašinistų reikalavimai. Iš Consolated Manufacturing Co. išėjo jau 38 mašinistai. Sakoma, kad neužilgo žada išeiti dar daugiau mašinistų — su viršum 100.

Ligi šiol mašinistai dirbo po 9 val. dienoje ir gaudavo po 35 centus už darbo valandą. Dabar gi jie reikalauja unijos pripažinimo, 8 val. darbo dienos ir 40 centų už valandą mokesties — minimum.

Augščiau paminėta kompanija turi dvi dirbtuves, kuriose dirba amunicija

MAŠINISTAI RENGIAI STREIKUOTI.

Lowell, Mass. — Vakar, rugs. 29 d. naktį 450 mašinistų, dirbančių U. S. Cartridge Co. dirbtuvėje, balsavo už tai, ar jie turi streikuoti kartu su paprastais tos dirbtuvės darbininkais, ar ne? Didžiama balsų nutarta streikuoti. Tačiau didžiama buvo taip maža, jog įnešta paimti didelę salę ir dar sykį balsuoti. Jeigu mašinistai sustreikuos, tai dirbtuvė turės užsidaryti.

Skaitkite ir platininkite "Ateiti".

Lietuviai Amerikoje.

CHICAGOS DĖZUTĖ.

Moksleivių seimas ir vakarai. Parapijų betvarkė. Ant Wood str. kampo. Šis bei tas.

Rugsėjo 17, 18 dd. buvo Chicagoje moksleivių seimas. Seimanas atvyko desetas moksleivių ir tiek pat susirinkdavo svečių.

Kaip pasakojo patis moksleiviai, tai šiemet šis seimas daug gyesnis negu pernykštis. Vienok kokį tikėjaisi matyti moksleivių seimą, tai toksai nebuvo.

Rugsėjo 17 d. svarstė apie įstatymus, organą, pašalpos reikalus ir tt. Susirinkimas, neprisidant pašaliniam, gal būtų buvęs visiškai apmires.

Pakeisti keli punktai įstatymų, organa nutarta turėti prie Jaun. Lietuvos skyriuje "Moksleivių Keliai" ir pašalpos reikalus suvienijo su „Aušra“ besimokinančiams šelpiti d-ja. Dar kalbėjosi apie priėmimą į Moksleivių Susivienijimą "švedų", t. y. privatiniai besimokinančių arba per korespondencijas. Bet susivienijimas atmetas, nes girdi tuomet gali prigulėti prie studentų d-jos plumberiai ir t.t.

Antrą dieną sesija atsidarė po pietų, nes ligi pietų nesurinko. Buvo išduodama raportai įvairių komisijų, viršininkų, valdybos rinkimai ir dar keli klausimai, kurie praėjo nesvarstomi. Iš viršininkų raportu matėsi, kad susivienijimas per ištusus metus nieko neveikė. Finansų stovis silpnas. Kaikuriuos kuopos (pav. pirmoji kuopa) neužsimokėjęs centrui mokesčių ir per metus nepadarė nei vieno susirinkimo (toji kuopa randasi Chicagoje, Ill.). Ateinantiems metams išrinko visus naujus viršininkus.

Tarpe apkalbamų dalykų buvo klausimai "Santykiai tarpe moksleivių ir inteligentijos" ir "Musų Keliai", bet abu tuodu klausimai atmeti nesvarstūs. Klausime, kaip užmegsti ryšius su rytiečiais, nutarta palikti valdybai rūpintis tuom reikalu, ir buvo pasakyta, kad kiekvieno nario priedermė palaikyti ryšius su moksleiviais iš rytų arba kitur ir stengtis juos pritraukti prie L. Moksl. Susiv. Amerikoje.

Prieš uždarant seimą visi naujieji viršininkai pasakė „špicčius“ kuriuose išreikšė savo linkėjimų, pasižadėjo darbuotis ir t.t.

Lauksime nuo Jusų, moksleiviai, daugiau darbų.

Ypač man metėsi į akis, tai moksleivių (merginų) nedalyvavimas seime. Tiesa pirmą dieną dar buvo dvi porų valandėlių, bet antrą dieną kaip išlluota. Idomu moksleivių kaip kad moksleivės taip apsilidusios ir šalinasi nuo visuomenės darbų ir net savo reikalų svarstyme nedalyvauja. Ar ilgai taip bus?

Moksleivių suvažiavimui atsiunčiant rugsėjo 17, 18 ir 19 dd. buvo rengiami vakarai su gana įvairiomis programomis. Rugs. 17 d. vykyko, nes publikos labai mažai atsilankė. Delto sekantieji moksleivių vakarai pavyko kuogeriaus.

"Aušros" svetainėje rugsėjo 18 d. buvo parengtos prakalbos ir prelekcijos.

Meladžio svetainėje rugsėjo 19 d. buvo sulaužta dvi komedijos ir broliai Sarpaliai griežė ant smuikų (Tšaikovskio, Mendelso- no ir kt. kompozicijų.) Programos išpildyme nedalyvavo nei vienas moksleivis, kas daugeliui metėsi į akis.

Per suvažiavimą A. L. M. P., seimanas, moksleivių pasidarbavimu tapo surengtas, Aušros svetainėje, viešas vakaras, kur karštose kalbose moksleiviai liejo ausysna susirinkusio gražaus

skaitliaus klausytojų savo troškimus, savo siekius, skatindami draugus moksleivius prie spartesnio veikimo. Kalbėjo trys moksleiviai trijose temose.

Pirmasai kalbėtojas savo kalboje prirodinėjo mokslo nenuostovumą. Su kiekvienu praslenkančiu metu ar tai ką priima ar seną, nudavėta atmeta. Moksliui besiplėtojant ir nuolatos tobulinantis žmonija turėjo progą pergyventi tokius istorijos tarplaukius, kaip gyvenimą ir puolimą Romos Respublikos, Reformacijos gadyne, Francuzijos Revolucioną ir t.t. Taikinkimės prie aplinkybių pasiduodami likimu ir vis mokykimies — vis švieskimies.

Antrasai iš moksleivių ragino moksleivius prie spartesnio veikimo. Apibėgęs moksleivių organizacijos gyvavimą, nuo įsteigimo, apgailestauja, kad tikrųjų lietuvių moksleivių, kurių troškimas būtų lietuvių laudžia dirbti, jį auklėti, tėra visai mažai. Pasipiktina tuomi, kad randasi didis skaitlius lietuviškai kalbančių moksleivių, kurie skaitosi Romos piliečiais lietuviškuose rubuose esantys. Kalbėdamas apie tulus moksleivius randa tokių, kurių mokymosi laiku nesirodo žmonės, bet išėję iš mokyklos ir atsidarę ofisą, pasilieka lietuviams daug trokštantys, garsinasi tokiais ir šaukia per laikraščius "savas pasavą". Prilygina tokius žmones prie tos rūšies kaplanų vaistinininkų, kurie garsindavosi (ir garsinasi) lenkas-lietuvis, arba rusiškas-lietuviškas gydytojas.

Labai jautriai primena moksleiviams jų neveiklumą — dirbk, kelk, platink, — nesibijok skleisti, kad klaidingai busi suprstas. Prieš ką vakar skleidė, nesibijok šiaudien priešingai skleisti, ypatingai priveddamas žodžius garsijų svieto mintytojų ragink prie didesnio veikimo. Trečias kalbėjo temoje "Iš ko oras susideda". Kalba gerai nusisekė, taipgi buvo padaryta keletas chemijos experimentų.

Pertraukose padeklamavo dvi panelės tam laikui pritaikintas Vinco Kudirkos ir Franciško Vaičiūčio eiles.

Dabar Chicagoje didelis parapijų krizis. West Sides parapijoni streikuoja prieš kun. Ambrazieų ir kovoja ne juokais. Ant Bridgeport'o prieš kun. Kriaučiūną taip-pat kovoja ir dar kuone smarkiau. Kitose parapijose taip-pat jaučiama bruzdėjimas. Mat girdi, žmonės nori pasiliuosuoti nuo „carų“.

Nesenai vienas Ambraziejaus parapijos parapijonas skundėsi — Amerika tai karalysčių šalis. Čia rodos viena viešpatystė, Jungtinės Amerikos Valstijos, bet prisizūrėjęs randi, kad kiekviena valstijelė, tai irgi valstija. O tose valstijelėse vėla valstijos, kiekviena fabrika — tai valstija, kiekviena parapija — vėla valstija. Ir kiekviena iš tų valstijelių turi savo karalių. Parapija turi savo karalių, kurį vadina kunigu, fabrikas — fabrikantą, Illinojaus valstija jau turi prezidentą, nes jis mažiau gali už kunigą.

Taip supranta kunigą Ambraziejaus parapijonas. Kas atsitiks toliau mūsų parapijose, tai vėliau pranešime.

Vos tik išlipau iš gatvėkario ir štai žiuri žengia d-ras A. — Sveikas, Tamista. — Sveikas, sveikas! O kur pats dulinėji? — klausė daktaras. — Su reikalais... — Ot jusų reikalai. Et, jus grignorai, supraskite, ką jus da-

rote — pradėjo daktaras pamokslą. "Jūs vieton, kad atvažiuoti į Amerika pasimokyti, tai atvažiuojate jos institucijas apjuokti, ją aplėšti. Aš jums pranešu, kad daktaras (pasakė pavardę), pirmininkas emigrantų jau renka žinias apie lietuvius ir už tokius darbus gali būti labai blogai. Gali neįleisti arba išsiųsti, o kur jūs pasidėsite. Aš tik perspėju, kad jūs apsižiūrėtumėt ir kad nepavėlintumėt!" Dar norėjau kalbėti su daktaru, bet pažindamas jį gana gerai, nutariau neverta veltui laiko gaišti, — atsakiau.

Ant kito kampo Wood str. patikau poną G., kuris man tuoj užsiminė. "Žinai, kad d-ras A važiavo prie emigrantų užgo pirmininko ir skundė kelis lietuvius, kaip pavojingus šioje valstybėje ir negeistinus žmones. — Ką, Tamsta, kalbi!

— Taip. Jisai pats pasakojo ir aš girdėjau, kaip sakė, "Naujienu" redaktorių jau išsiųsią. Girdi užvesti dideli tirinėjimai ir aš girdėjau, kaip sakė, jog "Naujienu" redaktorių jau išsiųsią. Girdi užvesti dideli tirinėjimai ir dalykai eina prie paigos. Iš dokumentų, girdi, jau gana aišku, kad Grigaitis nei mėnesio laiko negyvens Amerikoje.

— Et, Tamsta — atsakiau. D-ras A jau metai atgal kalbėjo man buk Grigaitį tiesiog extra garlaiviu į Petrogradą nuvežt ir Kreustosen ar Petropavlovsko tvirtovėn uždarys.

—Bet visgi tarpe lietuvių tokie žmonės randasi, ką kišasi į nesavo dalykus ir net drįsta leisti. Gal Tamsta netiki, kad jis skundžia, o aš visiškai rimtai apie tai manau.

— Gal. Bet rimtai apie tai galvoti neverta, nes turbūt nei tie žmonės, kuriems jis skundžia, rimtai apie d-rą A niekuomet negalvoja.

J. D.

CAMBRIDGE, MASS.

(Nuo mūsų korespon.)

Kaip tik šv. Juozapo Draugija likos neištikima kun. J. Krasnickui, tuoj jis ėmė ir sutvėrė j jos vietą naują — šv. Stepono, o Juozapinę pavarė nuo savės. Budamas bosu šv. Stepono draugijoje, darė ką tik norėjo ir nukalė tokią konstituciją, kad be kunigo visai nieko negalima veikti. Antgalo šv. Stepono Draugija neiškentė kunigo disciplinos ir ant susirinkimo pakėlė prieš kunigą didžiausį skandalą, o kunigas, užpykęs, išvarė, ir liepė eiti mitingų laikyti pas Jankauską į vištinką.

Kad išnaikinti visai tą draugiją ir kad atimti pinigų (\$200), kuriuos turėjo draugija pasidėjus į banką, kunigas greitai surinko gerus savo parapijonus, sutvėrė po vardu šv. Stepono draugiją ir iš valstijos pareikalavo čarterio.

Dagirdusi šv. Stepono draugija, kad kunigas rengiasi jai iškirsti puikų šposą, greitai kreipė prie advokato, kuris išėmė iš banko pinigus ir, sakoma, jau užvedė provą, kad kunigas negalėtų gauti čarterio tuom pačiu vardu, kokių draugija nuo senai gyvuoja.

LOWELL, MASS.

(Apie vieną Bostono apielinkės vietelę.)

Nelabai toli nuo Bostono, tuojais, už Lawrence'o yra diktokas miestukas Lowell'iu vadinamas. Lietuvių skaitoma nuo 800 iki tukstančių. Turi jie keletą pašalpos draugijų, turėjo jie kada TMD. kuopą, bet tą numarino; turbūt turėjo ir SLA. kuopą, bet jos dabar ten nėra. Yra dar čia, tik iš vardo, LSS. kuopa ir parapija, kurioje dabar klebonauja kunigas Aleknavičius.

Du metai atgal ten buvo kunigas Urbanavičius (dabar jis Brocktone). Viskas buvo gražu, lietuviai santaikoje gyveno, budavo tankiai prakalbų, vakarų, etc.

Bet kas dabar yra? Nieko. Kada buvo Dr. Basanavičius ir ten nuvažiuo aukų rinkty del Tautos Namo, surinko tik keletą centų (ne dolarių). Ir sako buvęs didelis trukšmas. Basanavičius ką tik negavęs mušti (kaip tai suprasti? Juk Dr. Bas. buvo prieš pora metų, kuomet viskas buvo "gražu". Red.). Dabar tas pats atstiko ir su Šimkum. Chicagiečiai jam paskyrė Lowell'yje dieną. Mes, kurie rengiame Lawrence ir jo apielinkėse prakalbas, visai nemanėme rengti Lowell'j, žinodami, koki dabar ten žmonės yra. Bet kad g. Šimkus prisakė laikytis paskelbto maršruto, tai prakalbos tapo parengtos ir Lowell'je. Paimta graži salė, padaryta paskelbimai ir gerai išplatinta. Žmonių prisirinko gan daug: apie 4 šimtus. Bet atėjo prakalbosna girtas kunigas, pats dar paėmė vestit vakarą. G. Šimkui jau pasidarė neįauku. Pakalbėjęs apie 30 ar daugiau minučių kvietė visus aukauti Lietuvos žmonių sušelpimui. Kunigas perėjęs surinko 16 dol. su centais. Tame tarpe, laike rinkimo aukų, vietos LSS. nariai (jeigu vietos LSS. kuopa yra, kaip autorius sako, "tik iš vardo"), tai ir jos "nariai taipgi turėtų būti "tik iš vardo", pakėlė tokią trukšmą, tokią keiksmų litaniją, kad g. Šimkus su Zigm. Jankausku turėjo apieisti salę ir belaike iš jos išsikraustyti. Keikunai visokiais nešvariais žodžiais neva išsiėmė iš kišenais "Kovą" ar "Laisvę" rėkė, kam lietuviai duoda aukas, nes jos liks Gabrio kišeniuje; dar prikišo Šimkui, kad jis už surinktus pinigus nusipirko lazda, su kuria eidamas pasiramsto.

Lowellio lietuviai! kada jūs pasitaisyte ir pasimokinsite. Laikas jau.

J. Sekevičius.

SO OMAHA, NEB.

Rugsėjo 26 d. š. m. čia buvo parengtas teatras ir balius. Teatrališkas Ratelis statė scenoje kėturį veiksmų dramos vaizdelį "Valkata", verstą lietuvių kalbon J. J. Zolpo.

Visų-pirma p. V. Sabaliauskas, kaip pirmininkas, atidarė vakarėlį su trumpa prakalba. Kalbėjo apie tai, kokią naudą suteikia žmogui pasilinksminimai, ragino lietuvius rašyti prieš savų draugijų, kurios mums būtina yra reikalingos.

Toliau prasidėjo paminėto veikalo lošimas. T. Biliunas lošė rolę Liniavičiaus (turtingo bankieriaus), K. Bazaraitė — Liniavičienės, V. Bedeikiūtė — Lindmilės (jū augintinė), Z. Žukauskiūtė — Tarnaitės, J. Strazdas — Zigmanto (jauno aficieriaus), A. Poška — K. Leka- vičiaus (prižiūrėtojo), A. Akramas — Jurgio valkatos. Režisierium buvo J. Biliunas. Veikalas buvo atliktas pusėtinai, neskaitant to, kad pirmam veiksmestoka buvo gyvumo, reikalingo judėjimo. Toliau veikalas buvo atliktas geriau. Be to reikia pas- tebėti, kad ne visi lošėjai prisilaikė to, kas veikale nurodyta ir nepersimainė kostiumų.

Paskui buvo dainų ir deklamacijų. P-lė Žukauskiūtė padainavo "Saulėlė raudona", P-lė Bazaraitė "Jojau dieną". Dainos nusisekė vidutiniškai. Deklamavo šios ypatos. Jonavičiūtė (maža mergaitė), p-lė Z. Žukauskiūtė ir poni Saballauskienė.

Antgalo prasidėjo šokiai. Gryno pelno nuo šio vakarėlio liko \$75, nes išpardavė nemažai svaiginančių gėrimų.

Ona Balčiūnytė.

Lietuvos žinios.

NAUJI SVEČIAI IŠ LIETUVOS.

Kaikurie Amerikos lietuvių laikraščiai jau pranešė apie busimą atsilankymą Amerikon Bulotos, Žemaitės, Bulotienės ir Zmuidzinavičiaus. Kaip pasakojo atvažiavusi p. Šimkaus žmona, tai Zmuidzinavičiaus kelionė buk susitrukdžiusi. Gi apie atsilankymą buvusio dumos atstovo Bulotos, jo žmonos ir Žemaitės, A. Rimkai rašytame laiške pati Žemaitė praneša štai ką:

"Kas kuomet važiuo į Ameriką aukų rinkti, kas ne, o dabar ir aš rengiuosi. Pirmiau ramesniame laike, nei kojos nekeldžiau nei į tą pusę, bet dabar, mūsų šalies Lietuvos vargas, badas, ašaros, nelaimės, stumte stumia, kokių nors budu pagalbos ieškoti, Amerikos ramius tautiečius klabinti, jų centelių melsti; nes mūsų pusėje vien pelenai ir juoda žemė krauju aplaistyta. Mano amžiumi gali būti pavojinga tokia ilga ir nepaprasta kelionė, bet atsitinka man gera proga: Važiuoju p. Bulota su savo žmona, prie jų prisidėjusi turėsiu gerą globą ir priežiūrą kelionėje. Amerikoje turiu vaikų ir daug giminių pažįstamų, kuriems turbūt rupi savo giminės šalies dabartinis padėjimas; to viso raštu negalima aprašyti... P. Bulotienė, pirmininkė ir išdininkė "Žiburėlio", įgaliota draugijos važiuoju "Žiburėliui" aukų pasirinkti, moksleiviams, daugiausiai pabėgėliams iš karo laukų, šelpiti. P. Bulota važiuoju pakviestas laišku per "Lithuanian National Relief Fund". Laiške pasirašęs kasierius Sidlauskas iš So. Boston, Mass. Rašo: turim jau šiek tiek pinigų surinkę, tikisi, kad p. Bulota atvažiuos galės ir daugiau surinkti. Žemaitė velkasi taip sau — paplepėti, su pažangiais žmonėmis pasimatyti..."

"ŽIBURĖLIO" SEIMAS.

Rugpjūčio 15 (2) d. Vilniuje lietuvių banko bute įvyko visuotinis "Žiburėlio" susirinkimas. Dėlei karės meto, narių buvo susirinkę nedaug, tačiau, kadangi tai buvo jau antras iš eilės susirinkimas, tai šis susirinkimas buvo paskelbtas teisėtu, ir todėl susirinkusieji draugijos nariai, p. A. Bulotai pirmininkaujant ir p. J. Mašiotui raštinninkaujant, emė netrukdamai svarstyti draugijos reikalus.

Pirmiausia patiekė pereitųjų mokslo 1914—15 metų apyskaičių draugijos išdininkė p. A. Bulotienė. Iš jos pasirodė, kad nežiūrint šių taip sunkių, "žiburėlis" įstengė vis delto susėlpti pereitais metais daug daugiau moksleivių, negu įstengdavo tai padaryti paprastais metais prieš karą. Didžiausį aėiu reikia, žinoma, už tat pasakyti D. K. Tat- jano Komitetui, iš kurio buvo "Žiburėlio" gauta pereitais metais 3850 rub. Nemažai ir pažymėtina auką "žiburėlis" yra gavęs pėnai taip-pat iš vilniškės "Draugijos visuomenės darbui remti", butent 297 rub., ir iš Troškunų kredito draugijos — 100 rub. Išviso "žiburėlis" turėjo pėnai įplaukų 5453 rub. 74 k., o su pereinamomis sumomis 5766 rub. 60 kap. Išlaidų turėjo tuo-pat laiku 4979 rb. 88 kap., o su pereinamomis sumomis 5304 rb. 88 kap. Tarp išlaidų žymiausią vietą užima stipendijos ir pašalpos, kurioms išleista 4469 rub., o paskui bendrabučio išlaidos, kurių buvo ligi apyskaitą baigiant 396 rub. 45 kap. Sušelpa išviso stipendijomis ir pašalpmis 49 moksleiviai.

Kitiems metams paskirta 6 moksleiviams po 180 rub. metams, 2 moksleiviams — po 150 rub., o kas del likusių moksleivių, kurie buvo įteikę taip-pat prašymus, palikta valdybos nuožūrai paskirti jiems pašalpos ar stipendijas, jeigu, gavus apie juos žinių, paaiškėtų labiau padėjimas.

Draugijos valdybon vieton li važiavusiojo iš Vilniaus M. R. merio išrinktas J. Saulys, buvęs pėnai kandidatu į valdybos narius, o kandidatu išrinktas Bugailiškis. Finansų komisija palikta ta pati, butent: A. Bulota, O. Vileišienė, M. Zmuidzinavičienė, J. Vileišis ir d-ras A. D. maševičius. Prireikus Vilnių evakuoti, tartarta, jei draugijos valdybos nariai negalėtų viename mieste beapsigyventi, palikti teisę valdybai įgalioti kurj-nors valdybos narį vesti toliau draugijos reikalus, kad moksleiviai, įstojusieji į Rusijos mokyklas, nepaliktų be draugijos globos ir pašalpos. L. Z.

Prūsų lietuvių leidžiamas ir Didžiajai Lietuvai skiriamas laikraštis Dabartis rašo: Civilinis Lietuvos valdymas. Užimtoji Kauno gubernijoje Vokiečiai įtaisė civilinį Lietuvos valdymą pagal buvusius Rusų apskrictius Telšiai, Šiauliai, Raseiniai ir Kaunas. Civilinis valdymas turi tą uždavimą, kad atitaisyti ramumą ir suteikti užimtuose kraštuose gyventojams sargybą bei pagalbą, kad patarimu ir dabar jiems dar padėti ir taip karu padarytas blėdžius kiek galint pašalinti. Civilinis valdžios vadas, kuni- gaikštis Princas Juozapas von Isenburg-Birstein, turi savo darbavietę tuo tarpu Tilžėje. Kaip vietiniai valdininkai veikia apskrictio viršininkai. Tuom tarpu apskrictio valdymas yra pavestas šiems ponams: valdžios patarėjas ritmeisteras Moll Kretingos apskrictyje, majoras Spielberg Viešierstadt Plungėje; valdžios patarėjas hauptmanas Pauly Sėduose; valdžios patarėjas hauptmanas von Rautenberg —Garczynik Telšiuose; ritmies- ras Lutta Naumiestyje; valdžios patarėjas hauptmanas von Hake Šileliuose; valdžios asesorius oberleutnantas Dryander Varniuose; valdžios asesorius leute- nantas grafas Matuschka Kelmė; valdžios asesorius von Devitz Triškiuose; valdžios patarėjas hauptmanas von Morenhoffen Šaukėnuose; hauptmanas Voigtel Tauragėje, oberleutnantas von Wakkdorf Raseiniuose. Rietavoj pirminkas tuom tarpu dar nepaskirtas.

Po viršininko pareina žand- rai, kurie atlieka policiją apskrictiuose ir vaito darbus kaimuose, kur senieji kaimo valdininkai yra pabėgę arba šiaip nebėre- kia. Aparimui svarbesniųjų reikalų įtaisė įpatiškas pasikal- bėjimo valandas. Iš kitų šaltinių sužinojome, kad Vilniaus miesto jo gubernatoriūm vokiečių paskirtas von Pohl, buvusis Tilžės miesto galva.

PR. LIETUVIŲ KOMITETAS. A. Rimkai rašytame lai- ške Vidunas praneša, kad Mažosios Lietuvos lietuvių sutvėrė komitetą šelpiti Didžiosios Lietu- vos nukentėjusius nuo karės lietuvius, esančius užimtos vo- kiečių vietose, iki mušio linija. Į komitetą įeina gerai žinomi Mažosios Lietuvos veikėjai: Dr. V. Steputaitis, J. Jagomastas, Dr. V. Gaigalaitis, J. Stiglorus ir Vydunas. Pinigus siųsti ir susinešti ga- lima šiuo adresu: J. Stiglorus, Merwisch Park, 6 Tilsit, Ostpr. arba į Vyduną Tilžėje — Kaserne str., 14. Komitetas žada aukas garsinti laikraštj, kuris yra Tilžėje lei- džiamas Didžiosios Lietuvos lie- tuviams ir vadinasi Dabartis.

Laisvoji tribuna

Ar "grinorius" gali stovėti prie mūsų gyvenimo vairo?

Lietuvos No. 39 p. Senas Amerikonas savo straipsnyje "Grinorius" suteikia ilgą pamokslą tiems mūsų visuomenės šulams, kurie, gyvenant atvykę iš Europos, spėjo jau pastatyti save (anot p. S. A.) prie mūsų visuomeniškojo vairo. Straipsnyje autorius argumentuoja, jog Amerikos lietuviai, gyvendami ypatingose sąlygose, išdirbo tam tikrus gyvenimo reikalavimus, tam tikras formas, — tam tikrą gyvenimo tipą, su kuriuo atvažiuojantis iš Europos lietuvis nėra susipažinęs, pasekmėje gi nėra kompetentiškas stovėti mūsų visuomenės priešakyje.

Straipsnis yra rupestingai apgalvotas, gerai apdirbtas, galėtų būti paskaitytu nusisekusiu, kad ir toji nelaimė, jog autorius patalė savo išvadas ant klaidingų pamatų. Mat, straipsnyje autorius pabrėžia paviršutiniškus, nerabarius mūsų gyvenimo apibūdinimus, o jo turinį nesistengia įsigilinti. Pertai ir visa argumentacija nustoja vertės.

Nėra abejonės, jog Amerikos lietuviai turi savus reikalus, reikalaujančius savotiško apraipimo. Patsai p. Seno Amerikono parparodytas faktas, kad Amerikos lietuviai, gyvendami industrialėj šalyje, randasi skirtingose nuo jųjų brolių Europoje sąlygose, — yra užtekinai turbingi argumentai. Taip, mes čionai gyvename miesčiuose — ne kaimuose; dirbame daugiausiai dirbtuvėse — ne laukuose; važinėjam gatvėmis — ne vežimais, etc., etc. Nežiurint to visko, tečiau, — mes vis dėlto nenustojom būti lietuviais. Tame faktė ir slepiasi p. Seno Amerikono argumentacijos silpnumas.

Amerikos lietuviai... taip dažnai girdime tą pavadinimą, taip jau mes patį pripatom prie jo, — jog ištikrųjų rodo, kad jame turi slėptis koksai nepaprastas turinys, kokia nepaprastai tyinė, atskirianti amerikiečius nuo Europos lietuvių. Iš ištikrųjų gi — Amerikos lietuviai, tai tik tie patys "grinoriai", kiek daugiau pagyvenusie Amerikoje. Iš čionai gimusių (todėl — išauklėtų skirtingose sąlygose) — tikrai neskaitlinga saujalė dalyvauja mūsų viešame gyvenime. Mes gi visuomenė beveik ir neįvyčia jųjų įtekmės. Jei taip būtų, kaip stovi, tai ištikrųjų nesąžiningai yra skaityti Amerikos lietuvius kaipo kokią-tai lietuvių tautos savotiškai gyvenančią atšaką.

Žmogaus psichologija nesitaino taip greitai. Ką žmogus per pirmus dvidešimt savo gyvenimo metų spėjo išdirbti savo mastymo, protavimo, savo jausmų išsireiškimo bude, pagaliaus savo papročiuose bei visoje sauje prigimtyje, — tasai viskas ant visados pasilikis jojo psichologijos pamatu. Atsiradęs kitokiose gyvenimo sąlygose, paviršutiniai žmogus gali kiek persikeisti, ir paprastai persikeičia, — gi savo pamatuose jisai pasilieka tuomi, kuomi jisai pirmiau buvo. Jei taip yra su viena ypatybe, tai tuo labiau su visuomene — draugija. Žmogus auga — keičiasi greičiau už draugiją. Žmogus dažnai jau pirmamainė savo viduj, o savo su kitais santikiuose jisai vis dar apsirėičia senovišku budu. Tie gi vienučių santikiai ir sudaro draugijos gyvenimą. Draugija, tokiu budu, visuomet yra konservatyvesne už sudarančias ją vienutes. Joj išsireičia vienučių vakarikiščia diena. Tojų prasmė, todėl, Amerikos lietuvių draugija, savo pa-

matuose, remiasi ant lietuvių tautos Europoj, o Amerikos lietuvių gyvenimas — yra tai tik tąsa europinio amerikiečių gyvenimo.

Amerikos lietuvių visuomenė, aišku, mažai tesiskiria nuo Europos lietuvių visuomenės. Nežymūs skirtingumai — tai tik paviršutinis antnašas; toli ne pamatinė permaina josios esybė. Musų troškimai, pasiūlymimai, idealai — yra tie patys, kaip ir musų užjuvės brolių. Patogesnis gyvenimas, skirtingas darbas, sudarkyta angliskais žodžiais kalba — dar nesudaro iš musų skirtingo tipo, dar ne perdirba musų psichologijos turinio. Ir negali but kitaip. Vienutės, sudarančios musų visuomenę, beveik išimtinai atvyko iš Europos ir atnešė su savim lietuvių savotiškumą. Nejaugi, pragyvenęs 10, 20 daugiausia 30 metų skirtingose sąlygose, lietuvis galėtų išsinerti iš savo kailio, savo prigimties? Ne, — lietuviai Amerikoje ir Europoje — tie patys žmonės, todėl ir jųjų gyvenimo apsirėičimai sudaro tą-pat turinį.

Jei p. Senas Amerikonas turėjo tokią nuomonę savo mintyje, kuomet rašė minėtąjį straipsnį, tai beabejo negalėjo prieiti prie išvados, buk musų laikraščių neseniai iš Lietuvos atvykusi redaktorai, ir šiaip veikėjai, nėra kompetentiški. Priešingai, — turėjo prieiti kaip-tik prie atbuvo konkluzijos, butent kad "grinoriai" yra labiausiai kompetentiški ir net reikalingi stovėti mūsų visuomenės priešakyje.

Musų "grinoriai" — vadovai atvyko iš Lietuvos pilnai persiėdę, persimerkę tyra lietuvišty dvasia. Jųjų viduriniam gyvenime slepiasi tie veiksniai, kurie nudažo jųjų ypatus lietuviškumo dažais, kuriuos jie su savim atsivežė iš lietuvišty šaltinio — Lietuvos. Tie "grinoriai", todėl, ir yra tuomi elementu, kurišai aiškiai primena musų visuomeni, kuomi jinau yra, ir kurišai, tuo budu, nurodo jai teisybės kelią. "Grinoriams" pildant tą funkciją, apsirėičia, žinoma, daug nesupratimų. Senesniems "grinoriams" (butent — musų visuomeni) jaunesniųjų jųjų brolių veiklumas nepatinka jau tik dėlto, kad jame perdaug gyvumo, perdaug šviežumo, perdaug pasitikėjimo į savo įjeigas. Yra truputį ir užvidėjimo, kuomet matosi, jog "grinorius" savo veikime "bitina" "seną amerikonišką". Viskas tas apsirėičia senesniojo elemento pasipriešinimu prieš naująjį, — jūdvių susirėimimu, kas ir padaro viešame gyvenime gan žymią suirutę.

"Grinorių" aktyviškas musų gyvenime dalyvavimas, tečiau, yra begalo naudingas. Jisai pralėina iš viešojo gyvenimo tą pleką smarvę, kuri kitaip visiška apimtų ir galutinai prislėgintų mus kaipo visuomenę. Ačiu "grinoriams" mes galim dar šiaip-taip atsikvėpti, kur kitaip pradėtų tyro oro pritrukti. "Grinorių" įtekmė, tiesa, įneša į gyvenimą suirutę, bet toje audroje apsisvalo musų viešojo gyvenimo puvsiai ir sekanti giedra paprastai atneša mums skaistesnio bei praktinesnio gyvenimo galimybes.

Nors p. Senas Amerikonas savo rašte ir nemini ypatų, tiems, tečiau, kas seka musų viešąjį gyvenimą, nesunku dasiprasti, apie ką jisai kalba. Taigi, sekant p. S. A. mintį, prisžiūrėkim arčiau tiems kenksmingiems (anot p. S. A.) asmenims. Turime čionai, Amerikoje, tris sroves ir, kaip tyčiai, kiekvienoj jųjų užėmė labai žymią poziciją "grinorius". Nėina mums čionai apie jųjų ypatų persitikrinimus, bei srovines priklausomybes, — turime, tečiau pripažinti (jei tiktai busime teisingi ir bešališki), kad jųjų įtekmė įnešė musų gyvenimą daug įvairumo, daug naujo. Jųjų užsikarščiavimas,

entuziazmas nevienam musų visuomenės nariui sužadino skaidresnius jausmus, glesnių minčių, priminė žmoniškumo priedermes, pabrėžė lietuvių Užušnodimas, apatija, nerangumas užleido kelią gyvumui, entuziazmui, veiklumui. Ir šiaudien musų visuomenė ištikrųjų daug daugiau reiškia, negu prieš porą metų. Kiekvienas tų "grinorių", žinoma, veikė savo ypatingu budu, darbavosi savotiškai, ėjo savo sroviniiais takais, — visi, tečiau, nors skyrum, dirbo toje-pat srityje, butent, savo brolius amerikiečius kėlė iš puvsėi; ir, reikia pripažinti, atliko labai pasekmingai.

P. Seno Amerikono prieš "grinorius" sielvartavime ištikrųjų apsirėičia viešpataujantis musų visuomenė užvidėjimas, kuomet kas-nors iš šalies (o ne mes patys) užima viešame gyvenime svarbesnę poziciją, arba bent išdrįsta su mumis rivalizuoti. Kad ne tas nedailus egoizmas, juk butų p. S. A. aišku, kad "prasilavinęs ir mokantis taisykliškai rašyti" (beje, tasai paskutinis musų sąlygose toli neužsipelno paniekimo) "grinorius" ištikrųjų yra mums nepaprastai naudingas įgyjimas. Toliau, nesunku jam butų irgi matyti, jog prasilavinęs "grinorius" ištikrųjų nereikalauja taip labai ilgai but "mokiniiu", jei nori pastoti "mokytojum". Prasilavinęs žmogus, atsiradęs tokios visuomenės tarpe, su kuria jisai sudaro vienatę, neturi ištikrųjų ilgai ko mokintis net ir tuomet, kuomet toji visuomenė, jam bunant per kiek laiko toli nuo jos, kiek paviršutiniai ir persikeitė. Prasilavinęs lietuvis europietis keliose savaitėse, daugiausiai — mėnesiuose gali pilnai susipažinti su Amerikos lietuviu, kadangi jojo ir jųjų budas yra vienodas, ir tuomet turi tiesą (jei, žinoma, turi tam tikslui reikalingus gabumus) užimti musų visuomenėj poziciją — **prie vairo.**

R. Karuža.

Pradėkime nuo savęs.

Norint musų tautos visuomenės labai darbuoties, reikia ne tik pačiam dirbti, bet ir kitus prie to raginti, traukti. Visuomeniškas darbas reikalauja geros valios, gerų norų žmonių, nes vienas žmogus, nors jis butų didžiausių gabumų, nors aukso širdį jis turėtų, mažai ką te padarys. Tik vienybėje, susispietys į krūvą yra galybė. Dirbant visuomenišką darbą nereikia buti perdaug prisisūsiams prie savo asmeniškų pažiūrų, arba ir užmanymų, bet reikia jieškoti kitų pagalbos, reikia stengties apkauuoti tą, kas kituose yra gero ir pavyzdingo. Norėti, kad visi taip mąstyty, veikty ir daryty, kaip mes mąstome, veikiam ir darome, negalima.

Musų tautos žmonės gyvena tarp kitų tautų žmonių, nuo kurių š-tų prisisavina. Tarp kitų tautų žmonių matom gyvuojančias įvairias sroves, todėl visai ne nuostabu, kad ir pas mus esama srovių. Kaip kitos tautos stengiasi palaikyti savo gvybę, taip-pat ir musų tauta. Tai naturališkas dalykas ir, rodos, kitaip ir buti negali. Niėkas neskaito blogu dalyku, kad tarp lietuvių gyvuoja įvairios srovės, bet bloga tai, kad jos veda tarp savęs labai aštrią kovą, kuri musų visuomeni nei naudinga. Labai geistina bu-

ty, kad srovių santikiai šiek tiek sušvelnėtų, kad jie normališkesniais pasidaryty.

Prisižiūrėję geriau į save, butinai turime pastebėti, kad musų prote yra susitvėręs kaž-koks idealizmas, aukštas skonis, stengimasi siekti kaž-kur toli ir aukštai, bet pačiam kasdieniniam, praktiškam musų gyvenime viešpatauja didelis apsilaidimas, geiduliams pataikavimas: čia kokią savo ydą peikiame, bet apsisukę ir vėl darome tą, ką pirmiau darėme. Vadinasi, mums truksta valios, kuri paliepty mums tik tą daryti, kas naudinga.

Musų bočiai paliko mums brangintinų dalykų, kuriuos mes privalome gerbti, mylėti ir kitus raginti, kad mylėtų. Stengkimės susipažinti su musų tautos istorija, nes tai vienatinis budas ingijimui supratimo apie savo tautą, kuri skiriasi nuo kitų tautų. Mokėkime naudoties mums suteiktomis musų bočių ypatybėmis — musų rimtumu, atšargumu, energija, pakantrumu ir tt. Laikykim visuomet omenyje, kad tai yra musų tautos ypatybės ir, progai esant, panaudokime jas praktiškam gyvenime. Jei stoka mums jaunrumo, jei esame šaltai kaslink savųjų nelaimės, žadinkime save prie tikros artimo meilės, stengkimės siekti prie aukštesnių dalykų ir vykdykime juos praktiškam gyvenimam. Tik su gerų norų pagalba galima pasitarnauti visuomenei, arba jos pakėlimui ant aukštesnio apšvietos laipsnio.

Atkreipus didesnę atidą į musų darbus ir papročius matome, kad kaikurie negerai musų pasielgimai liko lyg ir kokia taisykle, kurią mes stengiamės neperžengti. Kaikurie iš musų matom tik save, nemokame kitų patarimų priimti, nemokame kitam atvirai pasakyti tiesos, esame bailūs, perdaug nuolaidūs ir bijome naudingo darbo. Visuomeniški musų darbai eina labai pamažu pirmyn dėlei to, kad mums truksta vienybės ir sutarimo, kad dar daugelis iš musų nežino, kaip reikia bendrai dirbti. Daugelis galėtų atnešti didelę naudą musų tautai, nes turi užtekinai laiko, yra visu kuo aprupinti, bet nieko gero nedirba, nes nesupranta nei laiko svarbumo, nei visuomenės reikalų, nei savo pareigų nepažįsta.

Visomeniškas darbas reikalauja prisiruošimo, bet apie tai mes nesirupiname. Kaikurie iš musų sėdime, kaip perekšlės vištos, ir laukiame, kad kiti už mus atidirbtų. Ir, turbūt, manome, kad taip turi buti? Nejaugi nesirupinimą ir apsilaidimą skaitome save idealu, savo pareigų pildymu? Nejaugi manome, kad kiti turi už mus, nieko neveikiančius, dirbti, o mes galime ramiai sau sėdėti?

Norint, kad kiekvienas darbas butų pasekmingas, visų-pirma turime pradėti nuo savęs: apsišviesti, išsi-

mokinti, gerai save išauklėti, tuomet mums seksis darbas ir tuomet turėsime intekmę ant kitų. Reikia pirmiausiai patiems save prie visuomeniško darbo prisirengti, o paskui dirbti, nes tik tuomet musų darbas bus pasekmingas. Todėl — pradėkime nuo savęs.

M. V.

Jaunimą.

Baigiasi jau ilgos, šiltos vasaros dienos ir ateina ruduo. Neužilgo ateis ir žiema su savo ilgais ir šaltais vakarais. Prisiartinant žiemai atsiranda nauji rūpesčiai ir nauji darbai. Todėl ir mums, jaunimui, reikia pagalvoti, kaip geriau tas permainas išnaudoti ir kaip naudingiau tie ilgieji vakarai praleisti.

Visi žinome, kad vasarai, tai patogiausias laikas įvairiems pasilinksminimams įvairiuose išvažiuimuose ir platesniems suėjimams. So bostoniečiai praėjusią vasarą parengė keletą gražių išvažiuimų, kuriuose geras burelis jaunimo dalyvavo. Bet dabar jau ruduo, tad ir apie išvažiuimus nebėra ko kalbėti. Geriau rūpinkimės tuo, kas ateina. Ruduo ir žiema — tai labai mums patogus laikas. Tuo laiku mums priseina rengti teatrus, įvairius vakarus, kuriuose musų žmonės gali šio-to pasimokyti. Bet tai dar ne viskas. Vien tik rengimu įvairių vakarų jaunimas negali užsiganėdinti. Rudens ir žimos vakarais musų jaunimas turi lankyti vakarines mokyklas, ten lavintis ir švieties, kad neatsiliktų nuo einančių sykiu su gyvenimu, kuris be sustojimo progresuoja. Ilgais rudens ir žimos vakarais yra taipgi proga daugiau skaityti ir daugiau žinių ingyti. Skaitymas naudingų ir pamokinančių knygų, mano nuomone, yra labai svarbus ir naudingas budui išdirbti, kas daug reiškia gyvenime.

Praleistas šiaip ar kitaip laikas niekuomet nebesugrįš. Tą visi žinom, bet ne visi į tą tiesą atkreipiam savo atidą. Kol jauni, tai, rodos, daug ką dar sėdintis padaryti ir dėlei to nesirupinan tais dalykai, kurie ateityj daug gero mums žada. Bet laikas nelaukia. Nei nepajusim, kaip suaugsim ir pasensim, o tuomet rugosime ant Dievo, kam tokį trumpą amžių paskyrė žmogui. Vienas — kitas tuomet sakys: "Kodėl aš jaunas buvdamas to nepadariau?" Bet tuomet jau bus pervėlu, nebesugrąžinsi tų dienų, kuriuos praėjo. Ar maža tokių, kurie ir dabar gailisi, kad jauni budami bergzdžiai praleido laiką ir nieko neišmoko? Ne. Jie kartais kaltina aplinkybes, kuriose jiems prisiėjo gyventi ir sako, — kam mes negimėm dabar, o keliolika metų anksčiau?... Dabar, girdi, yra knygų, galima mokytis, lavintis ir tt. Bet toks rugo-

simas negali pateisinti apsilaidimo. Štai, pavyzdžiui, jaunuolis, kuris gyvena kaip tik tuose metuose, kuomet reikalinga mokyties, tečiaus jis nesimokina ir nenaudingai praleidžia laiką. Kodėl taip yra? Kodėl mes niekuomet negalim prisirengti mokyties? O tai dėlto, kad mes laiką leidžiam ant vėjo, kad mes neturim tvirtos valios, kad mes nesistengiam priversti savęs prie tokio darbo, kurio vaisiais tik ateityje galėsime naudoties. Mes, žodžiu nemėgstame tokio darbo, kuris reikalauja kantrybės ir ištvėrmės. Tai svarbiausios priežastys, kuriuos baisiai trukdo mus ir dėlei tų priežasčių nieko ir nepasiekiamo.

M. V.

James Keir Hardie.

Rugsėjo 26 d. Glasgow'e, Skotijoje, pasimirė pagarsėjęs Anglijos darbininkų vadas James Keir Hardie. Ypatinga šio žmogaus biografija.

Mirė 56 metų amžiaus (gimė rugpjūčio 15 d. 1856 m.). Buvęs: redaktorius laikraščio Anglijos savystovės darbininkų (darbo partijos (The Independent Labor Party) įsteigėjas ir pirmininkas, darbininkų atstovas parlamente, garsus kalbėtojas ir prelektorius, — James Keir Hardie nuo 7 ligi 24 savo gyvenimo metų dirbo po žeme anglekasyklose paprasčiausių darbininku. Jau budamas redaktorium, parlamento atstovu, prelektorium — J. K. Hardie pasididžiudomas sakydavo, kad nei vienos savo gyvenimo valandos nepraleido mokykloje ir ligi šešiolikos metų nemokėjo pasirašyti nei savo vardo. Vienintelis mokytojas buvo jo motina. Trumprasio jisai išmoko anglekasyklose, rašydamas anglimi ant akmenio sienos ir pasižibindamas anglekasiams žinomu žibintuvu.

Pramokęs skaityti J. K. Hardie ėmė skaityti knygu, ypač iš visuomenės mokslų, ir netrukus pasižymėjo savo žinių platumu ir iškalbumu. Esant 24 metų velionis buvo įtrauktas į "juodasias knygas", kaipo agitatorius. Netekęs darbo anglekasyklose pateko į darbininkų laikraščio redaktorius. Čia apsirėičė jo visi gabumai ir pažiuros į įvairius visuomenės klausimus. Matydamas, kaip Anglijos darbininkai išnaudojami ir kaip jie yra bejėgiai neturėdami savo politikos partijos ir negalėdami daryti tiesioginės įtekmės į įstatymų leidimą, James Keir Hardie ėmė stengtis atskirti darbininkus nuo buržuazijos, padaryti jų judėjimą savystoviu. Ir tas jam pasisekė. Anglijoj įsisteigė savystovė darbininkų partija (The Independent Labor Party), o kad tasai judėjimas neiškrpyty iš vėžių, J. K. Hardie įsteigia darbininkų laikraštį **Labor Leader**, daug rašinėjo į kitus laikraščius ir magazynus, važinėja, agituoja, skaito paskaitas (ypač iš literaturos) ir tt.

Taip veikdamas J. K. Hardie, be abejonės įgijo sau daug priešų, vienok drauge įgijo ir pagūdėję bei vardą sąžiningo žmogaus, atsidavusio savo numylėtai idėjai. Be didelio perdėjimo galima pasakyti, kad kuo buvo Bebelis Vokietijos darbininkams, tuo J. K. Hardie — Anglijos: savo paėjimu, padėjimu, idejoms ir padaryta įtekmė.

"Ateitis"

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Subata, Spallo (Oct.) 2 d. 1915 m.

Nuo Redakcijos.

gyvename nepaprastai svarbiuose ir įdomiuose metuose. Ne tik mėnesiai ir savaitės, bet ir kiekviena diena atneša ką nors naujo ir taip svarbaus, kad neat-siliepti į tai negalima. Ypač karės atsitikimų akyveid-
 je ir, gali būti, visuotino pa-saulio žmonių subruzdimo bei pavergtųjų tautų pasi-liuosavimo priešaušryje yra neišpasakytai svarbu turėti dažniau išeinantį organą, kuris, neprigulėdamas nei nuo vienos politikos partijos ar srovės ir todėl nei vienai iš jų neturėdamas reikalo pataikauti, galėtų visapusiš-kai — žinoma, kiek tai žmo-nėms yra galima — dalykus ir bėgančius atsitikimus nu-šviesti ir drauge tarnauti pažangos ir kultūros plėto-jimui. Bent aš taip supra-tau "Ateities" Bendrovės pa-siryžimą pradėti leisti "A-teitį" tris kartus į savaitę, pakvietimą manęs būti pa-didintos "Ateities" pirmuo-ju redaktorium ir suteikimą pilnos laisvės bei galutinai sprendžiamo balso visuose "Ateities" redagavimo daly-kuose.

Su šiuo numeriu užimda-mas "Ateities" redaktoriaus vietą aš visai nemanau jo-kios ypatingos programos nei "credo" skelbti. Viena delto, kad "credo" paskelbi-mas dar nereikia jo prisi-laikymą ir pildymą, o antra pati "Ateitis" ligšiol jau spė-jo savo vietą Amerikos laik-raščių tarpe apspręsti, ir aš visai nemanau į visai kitas vėžes traukti, — nežiurintų spėjimų ir pranašavimų, kuriuos teko girdėti ar skai-tyti iš žmonių, matomai, ne-turinčių svarbesnio darbo, kaip kišimos ne į savo daly-

kus. Iš kitos pusės — ma-no nors ir ne ilgiausias gy-venimas Amerikoje, "Jauno-sios Lietuvos" redagavimas ir nuolatinis bendradarbia-vimas "Tėvynėje" vis-tik šio-kį tokį užtikrinimą gali duoti ir prie mano "credo" paaishkinimo prisidėti, taipgi gali parodyti pesimistams ir optimistams, kad nei su ne-pasitikėjimu žiūrėti, nei perdaug didelių vilčių dėti — neapsimoka.

Nemanydamas ir nesvajo-damas apie "kalnų vertimą" ir neskelbdamas jokios ypa-tingos veikimo ar idealų programos, aš tik vieno daikto iš draugų, prietelių ir visų "Ateities" skaitytojų norėčiau prašyti: **nesisku-pėti nurodymų ir kritikos visų trukumų ir netaktišku-mų, kurių, jūsų nuomone, "Ateitis" dasileistų.** Tokios kritikos bei pastabos ir skai-tytojų nuomonės Redakcijai arba redaktoriams šimtą syk naudingesnės už di-džiausius pagyrimus, ir del-to "Ateities" Redakcija, ši-tai suprasedama, iš savo skaitytojų ir prietelių lau-kia ne pagyrimų, bet **kriti-kos bei nurodymų.**

Be abejonės, jokia Redak-cija negali išanksto apsiimti sekti ir klausyti viso, ko tik kuris skaitytojas norėtų. To negalima padaryti ne tik delto, kad skaitytojų nuomo-nės ir pastabos dažnai buna griežtai priešingos viena ki-tai, bet ir delto, kad Redak-cija vis tik turi turėti savo nuomonę ir tos nuomonės laikada ji negalėtų atsisa-kyti net ir tuomet, jeigu vi-si skaitytojai būtų jai prie-šingi. Pavizdžiui, ar patiks kam ar nepatiks, bet nuo šiol iš prisiunciamų "Atei-čiai" korespondencijų "be mielaširdystės" bus brau-kiama visi "pamokslai" ar-ba moralai, nežiurint, kieno jie būtų parašyti. Kores-pondencijos rašomos vietos žmonių gyvenimui nupiešti, o ne jiems mokyti. Taipgi

prašysime ir reikalaušime, savo gerbiamųjų bendra-darbių ir korespondentų kad, pakliudydami kokį nors žmogų, organizaciją ar įstaigą ir prikišdami jiems kokius darbus, kurie jų var-dą nužemintų arba už ku-riuos reikėtų atsakyti prieš valdžios ar visuomenės teismą, — pasirašytų savo tik-rąjį vardą ir pavardę ir nu-rodytų gyvenimo vietą. Be abejo, dėsime žinių bei ko-respondencijų ir su slapy-vardėmis, bet tik tokias, kur niekas nėra įtariama peikti-nuose darbuose arba tuo-met, kuomet bus rašyta Re-dakcijai asmeniškai pažįsta-mų ir patikėtų žmonių.

Manoma, kad visi skaity-tojai ir bendradarbiai bei korespondentai su šia tai-sykle mielai sutiks ir jokių nesuipratimų delei to ne-iškils, — ypač, kad visi laik-raščiai šitos taisyklės turė-tų laikytis ir turbut, laiky-sis.

Tiek del "credo" ir kitų panašių dalykų. Tikrąjį gi **credo** turės parodyti patsai ateities darbas, remiamas buvusiu, esamų ir busimų **Ateities** bendradarbių, ko-respondentų ir skaitytojų.
A. Rimka.

APIE T. M. DRAUGIJĄ.

Šiame Nr. spausdinamas TMD. pirmininko gerb. Zymonto rašinys apie TMD. vietą lietuvių tarpe ištikrųjų gana aiškiai ir teisingai pabrėžia jos vietą bei uždutis. Ir mes galime tik pa-linkėti, kad gerb. TMD. pirmi-ninko pageidavimai kuogreičiau išsipildytų. Bet drauge tu-rime pabrėžti, kad norint, idant TMD. ištikrųjų būtų rimta, be-partyvė kultūros ir švietimo draugija, — nepritinka jos vir-šūnėje stovintiems kankuriems žmonėms užimti pozicijas, kuri draugijai vargu bau gali ant naudos išeiti.

Turime omenyje Vien. Lietu-vinkų — draugijos oficialio or-gano — naujausį išsišokimą. Kas, rodosi, yra blogo, jeigu ku-ris draugijos narys ar laikraštis

pakritikuoja d-jos veikimą arba pasiūlo kokią reformą. Reikėtų tik pasidžiaugti, faktais atre-miant nepamatuotus priekaiš-tus arba išrodant siūlomų pro-jektų nepraktiškumą — jeigu priekaištai nepamatuoti ir pro-jektai nepraktiški. Bet "V. L.", išskaičiusi Tėvynėje vieną—an-trą pastabą apie draugijos orga-no netolerantišką atsinešimą prie vienos srovės ir pamačiusi pasiulijimą įvesti vieną—an-trą radikalesnę reformą (buvo paminėta referendumas ir nuo-savo kvartalinio organo įsteigi-mas), — išeina iš kantrybės ir "Tėvynės" redaktoriui bei drau-ge TMD. literatūros komiteto nariui priekaišoja dalykus, kurių mes niekaip surasti negalime. Girdi, "Tėvynės" redaktorius TMD. siūlo referendumą ir so-cialiską programą (musų pabr.) ir tik, nedrįsdamas atvirai to pa-sakyti, pavadiną tai "viena kita radikališka reforma".

Nereikia minėti, kad "V. L.", taip lengvai įtardama draugijos priešais — ir dar gi bailiais! — žymiausiuosius ir veikliausiu-sius jos narius, nei krislelio ne-abejoja, kad kitų žmonių tvier-mos draugijos taikomoms vien TMD. numarinti. Socialistų "Darbas" ir jų steigiamoji "Darbininkų Literatūros Drau-gija", katalikų klerikalų įsteigi-toji "Spaudos Draugija" — "V. L." akšje vis tai TMD. konkuren-tai ir priešai. Bet ta pačia logika vaduojanties TMD. kon-kurentais ir priešais reikėtų va-dinti visas Amerikos lietuvių knygų leidimo firmas, neišski-riant ir pačios "Vien. Liet."; nes ir jos leidžia knygas, kaip ir TMD.

TMD-jos vieta lietuvių tarpe yra užtikrinta ir uždavinys aiš-kus. Jai negali būti konkuren-tės nei katalikų klerikalų "Spau-dos" draugija, nei socialistų "Darbas" ar jų literatūros d-ja. TMD-ja yra ir turi pasilikti be-partyvė mokslo ir jo populiar-i-zacijos knygų leidimo ir plati-nimo organizacija, ir ji negali tar-nauti nei vienai politikos parti-jai ar srovei. Katalikų-klerika-lų gi ir socialistų steigiamos knygų leidimo draugijos tegul tik suspėja išleisti raštų, reika-lingų jų organizacijos tikslams. Šios draugijos TMD. konkuren-tėmis gali pasidaryti tik tuomet, jeigu TMD. neįstengtų ar nemo-kėtų atlikti savo tikrojo uždavi-nio arba pavirstų vienos srovės organizacija, kovojančia prieš arba bent netoleruojančia kitų

žmonių įsitikinimų. Kad to ne-atstiktų — tai "Tėvynės" siuo-mos radikalesnės reformos ir ypač nuosavo organo įstieigi-mas gal ir būtų naudingiau-sios.

DAILĖ IR PARTIJOS.

Atsitikimai "Gabijos" drau-gijoje Laisvei davė progos pajū-dinti labai svarbų mūsų gyveni-mo klausimą — partijų arba at-skirų luomų santikius su daile—menu. "Laisvės" nuomone, me-nas arba dailė yra taip-pat par-tijos dalykas, kaip ir rinkimai į kongresą ar kt. Teisybė, šitų žodžių "Laisvė" dar nepasa-kė, bet jos raginimas — nepri-klausyti bendroms, beparty-vėms dailės arba meno draugi-joms, o darbuotis savojo proleta-riškojo meno naudai — turiny-je yra tas pats, kaip raginimas nepriklausyti republikonų ar demokratų partijai ir stiprinti savąją, socialistų partiją.

Kad toksai "Laisvės" pasieli-gimas yra logiškas — nėra abe-jonės. Negalima taipgi užgin-čyti, kad jos patarimas tam tik-ruose atsitikimuose gali būti sektinas ir naudingas. Paviz-džiui atsitikimuose, kuomet ko-kia nors partija ar srovė mano esant naudingą ar reikalingu sa-vo agitacijos tikslams pasikin-kyti dailę, t. y. minioms duoti tik tam tikras dainas, tam tikrus vaizdus. Arba atsitikime, ku-met partijos žmonių yra tiek daug, kad jie patys vieni gali dai-lės veikalus tvirti arba juos to-bulai išpildyti. Arba, kuomet bendrose dailės draugijose ne-pakenčiama arba įžeidžiama at-skiros srovės išpažintųjų jaus-mai arba įsitikinimai. Visuose tokiuose atsitikimuose tvėri-mas savų dailės draugijų gali būti pateisinamas, o kaikada net ir pageidaujamas. Bet-gi dabar, prie musų?

"Gabijos" draugija, kaip ir pati "Laisvė" pripažįsta, yra bepartyvė dailės draugija ir prieš vedėją taipgi nei "Laisvė" nieko negali pasakyti. Išstoji-mas gi iš draugijos vien tik del-to, kad iškilo kokie ten nesusi-pratimai su vienu ar kitu nariu, priklausančiu prie kitos srovės, yra daugiau negu juokingas. Ši-tą argumentą, matyti, nelaiko svarbiu nei pati "Laisvė" ir to-dėl ji mėgina remtis principais: girdi, reikia auklėti savas "pro-letariškas menas". Žmogui, kuris į dalykus žiuri pirmiausia žmogaus akimis, ir

tik paskui "tautiečio", "sociali-to", "klerikalo" ar kt., "proleta-riškas menas" arba "proleta-riška dailė" turi reikšti tą-pat, kaip kad Amerikoje "tautie-šiškasis superis". Rafaelis, Boeclin'o, Rodino, Verėsčigina, Čiurlionio ir Rimšos, Schumani, Schopen'o Mozarto, Čaikovskio, Petrausko ir Sasnauskio ir da-rgelio kitų dailininkų veikalai ly-giausiai yra "proletariški", "bur-žuaziški" ir "klerikališki". Kama-tasai "proletariškas menas"? Ar Rimšos "Gana to jungo"? Pe-trausko "Kovotojų giesmės"? Ne, nes visais tais veikalais gė-risi ir įkvėpimo sau gauna ne vien proletarai, bet visi žmonės. O gal "Marsalietėje"? Bet fru-cijoj ji dainuojama kaip tik bru-žuazijos ir didžiausių konser-tyvų!

Bet gal lietuvių socialistuose yra jau tiek daug pajėgų, kad jie, nesimaišydami su kitais, pa-tys vieni gali sutverti ir auklėti tikrąją dailę? Reikia abejoj-ti. Jeigu taip būtų, tai jų tarpe neišimaišytų nei "Džian-Bambos" su savo "spyčiais", nei kuniga-rius "Bimbos" su savo pamokslais, nei "Svečiai iš Lietuvos".

Prie dabartinių aplinkybių ra-ginimą išstoti iš bendrųjų dailės draugijų ir tvirti savąjį "proleta-rišką meną" mes galime skai-tyti tik nevykusiu išsišokimu. Jeigu "Laisvės" raginimo visi paklaustyti, tai visoje Ameriko-je liktusi gal tik du—trys geres-ni chorai, o dramos draugijos, turbut, nei vienos. Žmonės, ku-riek dirba dailės draugijose, rei-kia tikėtis, nesuvisilios "proleta-riško meno" svajonėmis, bet iš-vien su visais dirbs bendrą ir di-delį kultūros darbą, kuris apsi-reiškia vaidinimuose, dainose ir kt., surengtose didelių ir galingų dramų, dainų ir apskritai dailės draugijų.

"MAŽŪJŲ TAUTŲ BALSAS".

The Literary Digest savo Nr. 1327 (rugs. 25, 1915) išspausdi-no įdomų rašinį: "The voice of the little peoples", kame surin-ka beveik visų svarbesniųjų Ru-sijos, Austrijos ir Turkijos pa-vertgųjų tautų balsai apie tai, kam jos prijaučia šioje karėje. Čia yra nuomonės: rusinų, suo-mių, lietuvių, lenkų, čekų, kro-atų, slovakių, armenų ir arabų. Šių tautų nuomonės minimas laikraštis išgavo anketos keliu. Suvedusi viską kruvon, The Li-terary Digest Redakcija randa

Petras Pukas.

Sportas.

(Monologas).

Nebenoriu daugiau būti spor-tu, pasakiau aš sykį ir tą pri-žadą pildysiu. O jeigu norite žinoti delko, tai paklauskite, kokių būdu aš tapau sportu, ką darydavau ir kaip antgalio išėjo. Atvažiauvau į šį laimingą kraš-tą visai jaunas. Gavau nesunkų darbėlį ir uždirbau po kelis do-larius į dieną, už kuriuos galė-jau papenėti savo griešną kuną, kad dušios nepamestų... Tai, ro-dos, ir viskas.

Dirbu. Parėjęs iš darbo nu-siprausiu, pavalgau, o po vaka-rienės pasiimu laikraštį arba knygą ir skaitau. Bet neilgai taip gyvenau. Pradėjo atei-atidinėti pas mano šeimyninką vieną vaikiną, kurį kiti vadi-no sportu. Kaip tik aš išgirdau tą vardą, tuoj jis man ir pati-ko. Todėl ir aš užsimaniau lik-ti sportu — tokiu, kaip tas vai-kinas. Labiausiai man įsikver-bė į galvą ir ten pasiliko tas, kad merginos apie jį gerai kal-bėjo ir kad jos jį myli. Na, ir pradėjau sekti jį, daryti taip, kaip jis daro, kad tik būti tokiu, kaip jis.

Praleidęs šaltą žiemą ir sulau-kęs šilto pavasario galutinai nu-tariau likti sportu ir būti laimin-

gu žmogum, apie kurį visi kal-ba, o kas svarbiausia, kurį visos merginos myli.

Štai vieną gražią dieną užsisa-kiu naujas drapanas. Užsa-kydamas siuvėjui pasakiau, jog kelinės butinai turi būti trump-os, kad matytusi šilkinės pan-čiakos.

Koks buvo džiaugsmas, ku-met parsinešiau naujas drapa-nas! To dabar negaliu nei apsa-kyti. Tečiau tas jums nesvar-bu. Visa svarba tame, kad ap-sivilkau nauju švarku, apsiaviau trumpomis kelinėmis ir užsimo-viau ant galvos kepuraitę, nuo kurios net viena ausis pradėjo linkti žemyn. Paskui jau nusi-pirkau gumo, kad turėčiau ką kramtyti, išėjau ant kampo ir stoviu, kaip tikras sportas...

Toks tokį pažino ir į svečius pavadinu, — sako senovės žmo-nės. Taip ir aš — susiradau da-ugiau tokių sportų, kaip kad aš, ir tuomet ne su bile kuo norėjau šnekėti.

Pradėjau visur eiti, visur su-sitikti su pažįstamais... Tik vie-na bėda: kur tik nepasisuksi, vis reikia pinigėlių. O ant nelai-mės, nedaug aš jų turėjau. Tu-riu jums prisipažinti, kad be-sportaudamas susilaukiau net ir tokių dienų, kad nebeturėjau pi-nigų nei šeimyninkei už valgį ir kambarį užsimokėti. Atsirado įvairių kitokių nesmagumų. Bet kas jų paisys!

Antgalo pamačiau, kad gal bu-ti blogai. Juk gali visi dažnoti apie mano padėjimą — ir tada noroms nenoroms turėčiau atsi-sveikinti su savo sportyste, apie kurią pirmiau aš dienomis ir naktimis svajoju... Reikia kaip nors išsisukti...

Atėjo man į pagalbą puiki mintis: juk aš vyras ir galiu ap-sivesti.

Pradėjau įsiekti pačios. Žino-ma, budamas sportu, turėjau ir pažįstamų merginų. Vieną va-karą nuėjau pas vieną merginą ir išsivedžiau pasivaikščioti. Be-vaikščiodami nei nepajutom, kaip atėjom iki parko, gana toli nuo namų. Mudviem einant pro saldinių krautuvę pamačiau, kad mano mergina godžiomis akimis žiuri į krautuvės langą ir, matomai, nori, kad aš jai už-fundyčiau. Pagalvoju vieną sau trumpą valandėlę ir žinoda-mas, kad turiu kišenėje dešimt-centų, pakviečiau merginą į sal-dainių krautuvę. Tečiau aš skau-džiai apsirauk manydamas, kad mano mergina negėrs kitokio gėrimo, kaip tik paprastos so-dės, kurios stiklas lėšuoja pen-kis centus. Ji, kaip kokkia po-nia, ėmė ir paprašė "ice cream" sodės, už kurią reikia mokėti de-šimtis centų. Kas man dabar da-ryti? Nes pinigų teturiu kaip tik tą dešimt centų! Niekas daugiau nelieka, kaip pačiam negerti. Kaip sugalvoju, taip

ir padariau — atsiskaičiu gerti, žinoma, sakydamas, kad gerti nenoriu ir kad už jokių pinigų nieko negegerčiau.

Mergina pasižiūrėjo į mane, o aš iškaitau, pasidariau raudon-as, kaip burokas, akis pasidarė kai stiklinės — žiuriu ir nema-tau... Laime, kad mergina nieko nesakė...

Eidamas pas merginą buvau nutaręs užsiminti apie apsvėdi-mą, bet išėjęs iš krautuvės ne-bedrįsai — bijojau, kad mergi-na nepasakytų man, jog aš esu toks pat sportas, kaip ir visi... Vadinas, mano kišenėse vėjas švilpia.

Palydėjau merginą iki jos na-mų, pasakiau "good bye" ir par-ėjau namo nosį nukabinęs bei nusiminęs delei tokio nelemto at-sitikimo.

Ant rytojaus samaniau buti per visą savaitę namie ir laukti subatos, nes nei vieno cento ne-beturiau.

Šeimyninkė, pamačius mane bute, nusistebėjo ir sako: "Tur-but mūsų sportas subankrutijo, kad namie sėdi?"... Ir vėl akis kaista, bet ką padarysi... Subatoj gavau užmokestį už darbą ir vėl ponas. Nuėjau pas kitą merginą, su kuria maloniai apie šį apie tą pasikalbėvoja, te-čiau apie apsvėdimą bijojau jai užsiminti. Antgalo įsidrąsinau ir paklausiau jos, ką ji mano apie mane, nes norėčiau ją ves-

ti? Ji, pasičiaupius, atsako, kad sutinka už manęs tekėti.

Jei taip, tai ko čia belaukti, — reikia ir apsvėsti! Nieko nelau-kę nuėjova pas kunigą, kad pa-garsintų bažnyčioj, jog mudu rengiamies apsvėsti. Nepra-slinko nei mėnuo, o sportas jau vedęs vyras.

Bet vistiek velniava — pin-gų reikia, o jų nėra. Kas dary-ti? Šiaip-taip suradau žmogų, kuris paskolino man pinigų, pa-siėmiau rakandus ant išmokės ir stengiuosi, kiek išgalėda-mas, kad mano gyvenimas būtų aprūpintas — noriu paslėpti nuo žmonėms savo biednystę. Vis-kas, rodos, but gerai, jei nebu-tų butinai prireikę penkių dola-rių bilai apmokėti. O pas mane kišeniui vos penki centai. Te-čiau atėjo man į galvą išganinga mintis... Tik paklauskite. Pa-ėmiau aš savo šliubinius drabu-žius, išėjau per užpakalines du-ris ir nunešęs pas žyduką užsta-čiau juos už penkis dolarius. Užmokėjau bilą, sugrįžau namo ir sėdžiu sau vėl, kaip sportas. Ir manau — ateis subata, gausiu pinigų, atsiimsiu savo drabu-žius iš lombardo ir boba visai nieko nežinos. Taip ir padariau ir, rodos, viskas nusisekė ku-geriausiai. Bet čia vėl ištikio ne-laimė. Matote, turiu jums pasa-kyti, kad mano pati buvo labai darbšti žmonelė. Vieną dieną jai pradėjo viską kraustyti laukan

iš spintos ir valyti. Bevalyda-ma mano švarką užtikio prie jų prikabinant lombardo biliečiuką, kurį aš buvau užmiršęs nuimti.

Atėjus ir klausia manęs, kokių būdu jis čia atsirado? Sumanau pameluoti ir sakau jai: "Širdelė, aną vakarą buvau privatiškam klube ant šokių; ten visi šoko be švarkų, tai ir aš savo buvau priverstas pasidėti." — "Ar ten buvo ir moterų?" paklausė ji. "Taip", atsakiau aš ant jos klausi-mo. Nusispiovė mano pati ir nieko nebesako. Išėjęs iš to kambario, kur ji valė drabužius, džiaugiaus, kad taip lengvai pa-sisekė man išsisukti. Bet ne-praeėjo nei minuta, ir vėl ji ma-ne pašaukė. "Tu sakei, kad ir moterų ten buvo?" — paklausė ji manęs su nepaprastu piktu-mu. "Žinoma, kad buvo" — at-sakiau jai. "Tai jūs be keliniių ten šokot?" — "O, ne!" — tei-sinaus aš, nežinodamas ką saky-ti. "Bet ir prie keliniių yra biliečiukas. Ką tai reiškia?" Ir ėmė jį verkti, keikti ir bartis ant manęs, taip kad buvau priverstas pasakyti savo pačią tik-rąją teisybę apie savo sportystę. Matote, kas žmogui gali atsitik-ti. Nuo to sykiu atsiskaičiu bu-ti sportu. Tegul juos bala!

štai ką: kad visos paverptosios tautos, išskiriant rusinus, mačiau ar daugiau simpatizuoja talkininkams, t. y. Anglijai, Francijai, Rusijai. Rusinai, visi be išimimo, simpatizuoja vokiečiams. Lietuviai esą užsilaiko neutrališkai su tam tikru prielankumu talkininkams.

Kaip ten nebutų svarbios "The Lit. D." surinktos nuomonės, visgi jos, mūsų nuomone, dar neparodo tikrojo dalykų stovio. Viena delto, kad Amerikos kolonistai dar negali išreikšti tikrosios nuomonės nei pageidavimų savo brolių Europoje, ant- ra gi — The Literary Digest redakcija surinko ir išspausdino nuomones toli gražu ne visų laikraščių, kokie išleidžiama tų tautų Amerikoje. Pavizdžiu, lietuvių nuomones atstovauja tik Keleivis, Laisvės Mintis (nebeišeinanti!), Vienybė Lietuvninkų, Tarka (nebeišeinantis satiros laikraštis!) ir Lietuva. Tai gi truksta ne tik visos eilės mažesniųjų, bet ir beveik visų labiausiai išsiplatinusių bei įtakingiausių laikraščių, k. a. Tėvynės, Kovos, Laisvės, Draugo, Naujienų ir kt. Nėra nuomonės taipgi nei Ateities nei Jaunosios Lietuvos. Kodel tie visi laikraščiai savo nuomonės neįsireiškė — tuo tarpu negalima žinoti. Mums kol-kas žinoma, kad visai nebuvo užkviesta: Tėvynė, Naujienos, Ateitis ir Jaunoji Lietuva.

Jeigu visur anketa buvo tokiu mastu matuojama, tai rečia dideliai abejojti, kiek The Literary Digest surinktieji "mažųjų tautų balsai" yra teisingi. Pavizdžiu, Keleivis savo atsakyme apreiškė, buk visi pažangieji lietuviai — socialistai, radikalai — ir Prūsų lietuviai simpatizuoja vokiečiams, o konserpatyvai — tautininkai ir klerikalai — rusams. Kad šita klasifikacija (taipgi kaip ir kitos) nėra teisinga — jau nurodė kitas socialistų laikraštis Naujienos, pabrėždamos, kad lietuviai socialistai toli gražu vokiečiams nesimpatizuoja ir iš jų pergalės pagalbos nelaukia. Taipgi negalima sakyti, kad Lietuva arba Tarka jau būtų tobulai išreikšusios visų kitų lietuvių nuomone.

O jeigu taip padaryta su lietuvių balsais, tai kur užtikrinamas, kad tas pats arba dar blogiau neatsitiko su balsais rusinų, lenkų ir kt.? Ypač kad The Literary Digest siuntinėjamieji lo numerio reklamos lakštai daugiau rodo į tai, kad jo leidėjai iš tų "balsų" jau išanksto ple-tavo padaryti didelį "biznį".

Iš laikraščių.

"LIETUVA" Nr. 39 rašo apie laisvamanybę ir nurodo, kad

Lietuvių laikraščioje pastaraisiais laikais buvo tik vienas laisvamaniškas laikraštis, kuris turėjo savo tikslu laisvamanybės skelbimą — tai "Laisvės Mintis". Bet dabar tasai laikraštis yra jau miręs. Tokiu būdu laisvamaniškų laikraščių, tikroje to žodžio prasmeje, Amerikos lietuviai visai neturi dabar. Kai kurie laikraščiai pas mus skelbia bedievybės idėjas. Taip darydami tie patys laikraščiai yra nuolat nu tiesioginio savo tikslo ir kelio. Kalbama apie socialistų laikraščių. Bet kur yra grynai laisvamaniškieji laikraščiai?

Jų, be abejonės, dabar nėra.

LAISVĖ nr. 77 atkreipia skaitytojų dėmesį į streikų bangą ir lietuvių socialistų susnūdimą.

Iš visų pusių plaukia žinios apie streikus, kurie jau prasidėjo arba žada prasidėti. Ekonominio kovos vilnis ritasi per visą Ameriką. Toje ekonomiškoje kovoje dalyvauja dokų darbininkai, ginklų ir amunicijos dirbtuvių darbininkai; kriaučiai, cukerninkai ir kiti. Daugelyje miestų, kur randasi didelės lietuvių kolonijos, kaip Bridgeport, Waterbury, Brooklyn, Elizabeth ir kitur, žmonės arba jau streikavo ar tebestreikuoja dar. Kitose vėlei kolonijose lietuvių darbininkai rengiasi į streiką. Ta ekonomiškos kovos banga netik kad nepuo-

la, bet tolydžio vis labiau ir labiau kyla. Rodosi, kad streikų vilnis greitai laiku pasieks jau ir Pittsburgo apygardas.

Darbininkų minioms sujūdus, dėl lietuvių socialistų atsiranda plačiausia divra veikti, bet mums rodosi, kad mūsų draugai visiškai nemoka išnaudoti šią patogią progą.

Ypatingai mums metėsi į akis Connecticut draugų apsilėidimas. Tenais pastaruoju laiku gyvenimas virte verda. Pradedą judėti net ir tamsiausi darbininkų sluogsniai. Tokias momentas, kaip mums matos, yra patsai patogiausias, kad supažindinus darbininkus su unijoms ir jų uždaviniais. Bet dar daug prakalbų surėngė mūsų draugai? Mės pasakysime, kad jie net į socialistiškus laikraščius nepasirūpino plačiau pranešti apie paastrėjusius ekonomiškus santykius. Užsiburę savo siauručiuose bureliuose mūsų draugai neparodė nei iniciatyvos, nei sugabumo tinkamai išnaudoti valandos svarbumą ir, matomai, užmiršo, kad tokios valandos buna tik syki į kelis metus. Toj valandoj, kada ekonomiška kova virte-verda, kada reikia užversti darbininkų grūdas atsiskirkimais, kada gyvas lietuvių socialistų balsas turi skambėti ant gatvių ir svetainėse, kada socialistų laikraščių reikėtų užversti kiekvieno darbininko kambarį — mūsų draugai nei nepagalvojo, kas jiems išpultų daryti šiame momente.

Pasirodo, kad daugelis mūsų dar nesusijungę arba stačiai nenori susijungti su gyvuju gyvenimu. Jie mano, kad išrišimas kokios nors mės teorijės turi didesnį svarbą, negu bėganti dienos reikalai ir jų rišimas.

Tai yra didžiausia klaida ir seniai jau būtų metas nuo tos klaidos atsikastyti.

Šitie Laisvės žodžiai tinka ne tik prie streikų ir lietuvių socialistų susnūdimu, bet ir prie viso mūsų viešojo gyvenimo bei prie visų mūsų srovų. Mės beveik visuomet, kaip tie senovės Lenkijos ir Lietuvos bajorai, pradedame "šunis lakinti tik tuomet, kuomet reikia jau medžioklėn joti" arba kol patįs negauname didelį smugį į pačią galvą.

TEVYNĖ Nr. 39 rašo apie reikalingumą Amerikos Lietuviams prieglaudos namo.

Kad Prieglaudos Namai reikalingi Amerikos lietuviams, nėra nei mažiausias abejonės. Bet jie yra reikalingi ir Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, kaip išmintingai ir plačiai pašalpos organizacijai. Tokioj SLA. Prieglaudoje, jei ji būtų įrengta sveikoje vietoje, rastų sau vietą netik seneliai-karštiniai, bet gal ne vienas ir šiaip SLA. narys, nusilpęs ant sveikatos, galėtų čia praleisti mėnesį-kita ir pasigydyti tarp savųjų. Kitai sakant, prie tokios prieglaudos galėtų būti įsteigta savo rūšies senatorija. Ilgainiui, prie tokios prieglaudos mes gal galėtume turėti ir SLA. narių našlaičių prieglauda, kurioje nelaimingi kūdikėliai būtų išauklėti tinkamoje jiems savo vantoaučių atmosferoje...

LAISVĖ Nr. 78 rašo apie dailės draugijas ir socialistus. Priežastį tam dave nesusipratimai S. Bostono "Gabijos" narių tarpe. Girdi:

"Gabijos" pasirodė esą perankšta sugyventi socialistams su tokios rūšies tautininkais, kaip Kerdiejus ir jam panašūs. Daugely vietų yra panašūs draugijai, kuriose dalyvauja musiškieji draugai. Jie yra ten antrarankiais darbininkais, o bosauja kiti žmonės, labai tankiai didžiausi politiki priešai. Dar pasakytume, kaip "Gabijos", tai buvo pusė bėdos. Ten bent buvo tokis žmogus, kaip M. Petruskas, kuris visuomet guododavo mūsų sriovės žmones, bet juk Petruskų mės turime labai-labai mažai.

Dalyvaujant taip vadinamose bepartyninėse dailės draugijose, mės noroms nenoroms atsiskakome kelti sąvąjį proletarišką meną. Gaišdami bepartyniškoje draugijose, mės neturime jau nei laiko, nei energijos dirbti savo darbą dailės srityje. Teisybė, yra dar tokių lengvaširdžių draugų, kurie mano galėsią praveisti proletariškos dailės principus bepartyniškų dailės draugijų gyveniman. Bet ta vil-tis tuščia! Budami mažumoje, mės patįs greičiau paskeisime bepartyniam verpete, negu išmokinsime savo priešus."

Mums čia nėra svarbu, kaip aiškinama nemalonūs atsitikimai "Gabijos" draugijoje. Daug svarbesnė ir įdomesnė pamatinė Laisvės mintis apie dailę apskritai ir apie socialistų santykius su dailės draugijomis. Mums toji pažiūra išrodo pačiuose pamatuose klaidinga. Apie tai mės pakalbėsime visai atskirai.

NAUJI LAIKRAŠČIAI. So. Bostone pradėjo eiti naujas dvidienis laikraštis vardu Darbininkas. Plačiau apie jį pranešime, kuomet aiškiau parodys savo veidą, t. y. suspės atsilipti į svarbesnius klausimus. Paduosime taipgi kitų laikraščių išreikštas apie jį nuomones. Tuo tarpu tik galime pasakyti, kad tai laikraštis tos pačios katalikiškai-klerikalios srovės, kaip ir patsai Draugas. Išėjusiuose keturiuose numeriuose jau suspėjo parodyti savo literatišką įsąžiniškumą, išspausdindamas (Nr. 3) pačią Darbininko redaktorių ar jų artimųjų bendradarbių išgalvotą "pasikalbėjimą" su "Ateities" redaktorium. Padoruose laikraščiuose tokių dalykų užtikti negalima.

Prūsų lietuviai pradėjo leisti Dabartį, tridienį laikraštį, skiriamą Didžiajai Lietuvai. Pirmieji du numeriai informacijiniai, be politiškos ir visuomeninės programos. Paduodamas žinios turi tą pačią spalvą, kaip ir vokiečių laikraščiuose, nes semiamos ir iš tų pačių šaltinių. Prie Dabarties, matomai, arti stovi visi žymesnieji Prūsų lietuviai inteligentai, k. a. Dr. Gai-galaitis, Dr. Stepulaitis, Stig-liorius, Vydunas. Dabarties ad-resas:

Tilsit, Ostpr., Deutsche str. 13. Vieton Vyduno Jaunimo gavome Naujovę, išleista už keturis mėnesius. Turinys tas pats, kaip Jaunimo, tik beveik per-dėm gvidlenama klausimai, su-rišti su dabartine kare ir jos ap-sireiškimais.

SAVAITĖS APŽVALGA.

Karės bėgis.

Senai žadėtas ir dar seniau laukiamas talkininkų ofensyvas (užpuolamieji karės žygiai) vaka-rų fronte prasidėjo praėjūt subatą. Ir reikia pripažinti, kad momentas pasirinkta labai ne-patogus vokiečiams. Nes rusų vokiečiai dar nesunaikino — kontraatakoms rusai atsiėmę Lutsko tvirtovę, didelių smugių uždavė Vilniaus ir Vileikos apie-linkėse, smarkiai priešinasi prie Dvinsko ir Rygos. Ir kuomet vokiečiams reikia įtempti visas pajiegas, idant rusams nenusi-leisti, talkininkai, kaip tyčia, pragarišku švino lietumi ėmė pilti visą frontą Belgijoje ir Francijoje. Keliolika sodžių ir miestelių ir apkasų linijas talkininkai jau paėmė, ir visai ne-matyti, kad jų įjeigos jau būtų išsisėmusios.

Dardaneliuose, Kaukaze, taipgi Italijos ir Serbijos frontuose svarbesnių atmainų nebuvo.

Tuo tarpu daug kalbų ir klausimų yra surišta su atsitikimais Balkanuose. Praėjūt savaitę jau rodės, kad Bulgarija bile valan-dą stos karėn su vokiečiais ir turkais prieš talkininkus. Bet, matomai, pasisekimai rusų piet-nėis (Ivanovo) armijos ir pas-kui talkininkų ofensyvas jos karštį atšaldė. Vel viešai pas-keklė neutralitetą, šį syki "ginkluotą", o savo keliu veda tarybas "su abejomis pusėmis".

Europos karė ir Amerikos piniguočiai.

Atvažiavusieji iš Europos, ypač gi Rusijos žmonės pasako-ja, kad tenai visi uostai užvers-ta Amerikoj išdirbtais ginklais ir kitomis karės reikmenimis. Pastarąją savaitę pranešta apie naują milžinišką užsakymą iš Rusijos, tik šį kartą ne ginklų, bet gelžkelio relių ir garvežių. Vien tokių garvežių esą užsaky-ta 350.

Šią savaitę talkininkų valdžių (Francijos ir Anglijos) atstovai pabaigė derybas su Amerikos piniguočiais del naujos karės pa-skolos. Amerikos piniguočiai su-tiko paskolinti pusę miliardo (\$500,000.000) dolerių už 5%.

KAJETAN MEREY VON KAPOŠ MERE

Von Kapos-Mere. Gali but paskirtas Austrijos ambasadorius Washingtono.

Valstybių paskolose tai gana di-delis nuošimtis. Apmokant sko-lą pirmoj vietoj stovės Anglijos svaras.

Socialė politika.

Dvi svarbios žinios šią savaitę pasiekė Amerikos žmones. Vien-a — tai Jungtinių Amerikos valstybių tam tikro komiteto ru-pesnis ir pastangos — vėl uždė-ti ant cukraus muitus. — Muitai buvo panaikinti neseniai — de-mokratų partijai valdžios vairą į savo rankas paėmus. Ir dabar vėl atgal prie muitų! Rimtų ar-gumentų, kurie tokį reakcijos žingsnį pateisintų, kol kas ap-skeiktiant nematėme. Galimas daiktas, kad cukraus dirbtuvių savininkai neišlaiko konkurencijos su užsienių dirbtuvėmis. Įdomiau, kad tokiai "reformai" pritarią ne tik republikonai, bet ir daugelis demokratų.

Panašios reformos projektą paskelbė ir Anglijos izdo minis-teris R. McKenna. Tik ten dar plačiau. Kalbama apie viso "muitų tarifo reformą" toje prasmėje, kad Anglija, sekdamą kitų valstybių pavyzdį, grįžtų prie muitų ir apskritai protek-cionizmo politikos.

Darbininkų judėjimas.

Pastaruoju laiku beveik visuose Amerikos kampuose prasidė-jo didesnis darbininkų brūdė-jimas. Ima streikuoti arba bent prie streiko rengtis beveik visų pramonės šakų darbininkai. Chi-cagoje, siuvėjų streiko metu, prie-jo net ligi susirėmimų su policija.

Lietuvių gyvenime.

Praeitą savaitę pasirodė nau-jas katalikų-klerikalų laikraštis Darbininkas, skiriamas išimtinai darbininkų reikalams. Tai nau-jiena mūsų gyvenime. Katalikų klerikalai nepasitenkina savo bendraj spauda, bet ima spe-cializuotis ir kreipiasi tiesiog į minias — darbininkus.

Rugsėjo 29 pradėta L. R. K. Federacijos kongresas, kuris, kaip ir pernai, atsilieka kelias savaites po kunigų sąjungos kongreso.

"Vienybė Lietuvninkų" ir "Laisvė" tarsis trečiųjų teisme.

Gavome žinią, kad "Vienybės Lietuvninkų" ir "Laisvės" byla valdžios teismo jau nepasieks. "Laisvė" ir "Vien. Lietuvninkų" sutiko bylą pabaigti trečiųjų teisme, ir "Laisvė" taipgi su-tinka panaikinti bylą valdžios teisme. Dabar liekasi išrinkti tiktai teisėjus.

NEUŽMIARŠKITE NUKEN-TĖJUSIŲ NUO KARĖS.

ŽMONIŲ SVEIKATA

KODEL IR KAIK REIKIA UŽ-LAIKYTI SVARIAI GERKLE.

Vienas iš svarbesniųjų žmo-gaus kuno organų yra tai gerklė.

Jeigu nors trumpai atkreipsi-me domą į gerklės fiziologiją, tai matysime, kad ji atlieka gana daug naudingų kunui funk-cijų. Pavizdžiu, virinimas maisto prasideda jau gerklėje. Ir jeigu maistą gerai sugrumu-liuojame, skilviui yra daug leng-viau atlikti savo darbą. Nes sei-lės turi tam tikrą fermentą, taip vadinamą ptyalu, kuris perkeičia krakmolą į cukrų (dextrose). Be seilių daug maisto nueitų ant nieko — del to medikai ir pata-ria greitai nevalgyti.

Liežuvis irgi lovia nemažą ro-lę. Jis yra audovanotas specia-liu nervu, kuris atskiria įvairius skonius — k. t. kartumą, saldumą ir t. t. Taipgi pagelbsti su-megsti žodžius ir ant galo lie-žuvio plėvė turi mažus spinelius, kurie, manoma, buk registruoją valgi. Spinelių nervai neša impul-sų į smegenis, pasakydami, kiek maisto priimta per skily. Čia irgi yra išvedimas, kad greitai valgyti nereikia, nes kada be-grumuliavimo rjame, spineliai negali užregistruoti ir tokiu bu-du persivalgome.

Dantįs priduoja nevien gra-žumą, bet prisideda prie maisto grumuliavime ir abelnai turi di-delį sąryšį su organizmo sveikata. (Norintįs daugiau apie tai ži-noti teskaito Dr. Zimonto: "In-tekme dantų ant žmokaus gyve-nimo", Brooklyn, N. Y.)

Gerklė turi dar artimus ryšius su akimis, nosimi ir ausimi. Nuo akių ateina du vamzdeliai į no-sį — kada akių gilelės išdirba perdaug ašarų, dalis ateina į no-sį ir tokiu būdu verkiantis pri-verstas yra snargliuoti. Iš abe-jų ausų irgi ateina po vamzdelį į nosį, pastarieji vadinasi "Eus-tachian tubes"; jie tarnauja už-laikyme lygsvarumo. Taip, kad akys ir ausys susijungia su nosi-mi, o paskutinioji tiesiai per du vamzdeliu su gerkle.

Ant galo gerklė turi 6 gileles, dvi iš didžiausių gilelių vadina-si tonsels (liežuvėliai). Naujau-si tirinėjimai tvirtina, buk jie išdirba baltas celes, kurios ap-saugoja kosergalį ir gerklę nuo uždegimų. Čia tečiau nereikia pamiršti, kad liežuvėliai suside-da iš lymphatiško tinklo; taigi antraip vertus baciliams ir bak-terijoms yra labai gera dirva apsigyventi. Turint tą omenyje, lengva yra išaiškinti, kodel taip dažnai atsikartoja liežuvė-lių uždegimas. Pasekmės chro-niško tonsiličio yra baisiai blo-gos. Vaikai, turintįs šią ligą, yra protiškai atbukę. Papras-tai kvėpuoja per gerklę ir tokiu būdu padaro nenormalą krutinę, turi gerklinį kosėjimą, negali ramiai miegoti ir turi skeletiniai tipišką veido išveizdą, žanda-kaulius, sniurkšles ir balsą. Prie to neturi spēkos pasiprie-šinti širdies, plaučių ir sanarių ligoms.

Besigilinant toliau į gerklės patologiją iš praėjusių kelių pa-ragrafų turėtų būti aišku, kad gerklės ligos per minėtus vamz-delius lengvai pasiekia kaimy-niškus ogranus. Paveizdan "pa-gavimas šalčio" yra tai labai maža liga, tečiau jeigu pacien-tas neužsilaikys savęs higieniš-kai, — vien iš uždegimo sniurkš-lių plėvės bacillios arba bakteri-jos lengvai pasiekia liežuvėlius, nuo kur gali eiti į ausis, plau-čius, sanarius ir t. t.

Gerklė su savo kaimyniškais organais tankiausiai yra kelias, per kurį ligos įvažiuoja į žmo-gaus krutinę; del tos priežasties mes turėtume atkreipti daugiau domos į jos svarumą, kur apdrau-stų nuo daugybės ligų. Su pasi-

galėjimu reikia tarti, kad lietu-viai į tai labai mažai arba visiškai neatkreipia domos.

Dabar priėjome prie antros klausimo dalies, — kaip tą ap-saugą nuo daugelio ligų galima įgyti? Abelnai imant, švaru-mas ir antiseptika turėtų užim-ti kelias minutes kiekvieną gy-venimo dieną. Specialistai pa-taria plauti gerklę apie penkis kartus, o dantis du kartu per dieną. Darbininkas žmogus to, gal ir negali atlikti, bet kiekvie-nas gali išplauti gerklę eidamas gultų ir rytmetyje pakilęs iš lo-vos, o dantis bent kartą į dieną; tuomi apsisaugotų nuo bakteri-jų ir bacillijų, kurios beveik visa-da naturališkai gyvena gerklėje ir priklausomuose vamzdeliuose.

Daug įvairiai sukombinuotų antiseptikų vandenų yra reko-menduojama; vienas iš geres-nių, manau, yra sekantis:

- Sodi Boratis 1 dr.
- Sodi Bearbonatis 1 dr.
- Phenolis 30 gr.
- Glycerini 1 oz.
- Aqua purae 0 ii

Nuplovus dantis su šepetuku reikia paimti tris arbatinius šaukštukas ką-tik minėtos for-mulos ir gargaliuoti gerklę tris iki penkių minučių, paskui iš-spiauti.

"Peroxide" irgi nėra blogas, bet dauguma nemyli jo skonio; taipgi reikia priminti, kad "pe-roxide hydrogen" neužmaša bakterijų neigi bacilly, bet vien užtruko jų besivystymą.

Jeigu negalima viršiau minė-tų antiseptikų įgyti, reikia plauti gerklę nors su surum van-deniu, kuris daug apsaugoja gerklę nuo uždegimų. Vanduo turi būti pavirintas 15 arba 20 minučių ir paskui įdėti du arba-tiniu šaukštuku druskos ir pus-kvortę; kada druska ištirpsta, reikia gargaliuoti gerklę bent du kartu į dieną.

Paukaukdamis kelias minutes dantims ir gerklei kiekvieną dieną, sutaupinsite kelias savaites laiko ateityje ir gal ne taip daž-nai reikės apmokėti gydytojo "bilos".

Dr. E. G. Klimas, Philadelphia General Hospital.

Redakcijos atsakymai.

Dangui (tik ne danguje, bet Lewiston, Me.). Atleiskite, bet "polemikos" nespaudinsime: seni dalykai, prietam kitų koloni-jų lietuviams visai neįdomūs ir nenaudingi. Ir išviso prašytu-me mums pranešti kuodaugiau žinučių iš vietos lietuvių viešo-jo gyvenimo, o ne polemikų. Gir-tuoklių ir trukšmadarių netruksta niekur ir laikraštyje neišmo-kykite.

Meldžiame rašinėti. Lietuvių kalbos taisyklių galima būtų pa-simokyti iš Domijonačio arba nors ir Gabrio gramatikos. Deja, nei vienos, nei antros tuo tarpu Amerikoje gauti negalima. Gau-site palaukti karės pabaigos. Tuo tarpu tēmykite į knygu ir laikraščių kalbą, rašinėkite ir perrašinėkite — o pamažu pri-prasite ir prie taisyklių.

Jaunai Mergaitėi. Korespon-dencijoje iš Montello, Mass. T-a įsakmūi nurodote porą asmenų ir įtariate juos vagystėje, o vi-są kuopą jų pritarėjais, save-gi pasislepiaite "Jaunos Mergaitės" slapivarde. Delko? Panašią ko-respondenciją mės spausdintu-me tik tuomet, kuomet pasira-šytumėte tikrąją pavardę. Ar sutinkate?

J. Žukauski, J. Galinaičiui, J. G. Vijurkui ir kt. Rašteliai gau-ta, ačiū.

J. Večkui. Žinutę apie prakalbas įdėsimė, bet aukotojų pa-vardes išbrauksime: viena delto, kad patsai p. Šimkus stambes-niasias aukas paskelbia, o antra — korespondencijose spausdin-dami aukotojų pavardes neištek-tume nei laikraščio.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos vieta Amerikos lietuvių tarpe.

Nėra pasaulyje tautos, kuriai apšvieta nebutų reikalinga, nėra žmogaus, kuris galėtų turėti per daug apšvietos.

Kaip nėra pasaulyje nieko amžino, kaip evoliucija niekada nesustoja plėtojusi — tobulinusi pasaulį, taip ir apšvieta negali apsisėti nei ant valandėlės nežengusi pirmyn. Prašalinius apšvietą iš pasaulio, būtų liudnas gyvenimas ant šio žemės kamuolio. Apšvieta kiekvienam žmogui yra reikalinga, idant jis galėtų plėtotis, tobulintis, apšviesti save iki augščiausiai galimo laipsnio ir eiti prie viso pasaulio žmonių tikslo, progreso takais prie geresnės ateities.

Progreso takas buvo ir, turbūt, bus nuklotas nelaimingomis aukomis, kurios eidamos juom krito. Kiek tai tautų išnyko nuo žemės kamuolio.

Ta tauta gali pasiekti augščiausio, geresnės ateities, laipsnio, kuri prieina prie augščiausio apšvietos laipsnio. Sakoma yra, kad už vieną mokytą duoda dešimt nemokytų ir tai da neima. Taigi, jeigu apšvieta yra taip brangi, tai kur galėtų rasti žmogus, kuris nenorėtų tapti apšviestu? Juk žmogus nuo gyvulio tikrai ir skiriasi savo apšvietimu. Žmogus tik per apšvietą tapo pasaulio gyvybės karalium. Taip. Apšvieta ir už radiumą brangesnė.

Paskirsčius bile tautos reikalus į tris didžiausius skyrius: apšvietos, politikos ir ekonomijos turime pripažinti, kad apšvieta yra prakilniausė. Prakilniausi tauta gali būti ta, kuri išleidžia daugiausiai pinigų dėl apšvietimo savo piliečių.

Lietuvių tauta nebudama savistovia, žinoma, neturi nei savo apšvietos departamento, ir kurį visi tautos piliečiai būtų priversti mokėti duokles, idant palaičius įvairias apšvietos įstaigas, kaip visokias mokyklas, knygynus ir t.t. Bet užtai lietuvių tauta turi keletą apšvietos organizacijų, kurios tarpe lietuvių platiną apšvietą. Kaip Lietuvis mes turime Mokslo ir Dailės draugijas ir daugel kitų, taip ir Amerikoje mes turime Tėvynės Mylėtojų Draugiją. Šios pastarosios draugijos yra lietuvių apšvietos nešėjos.

Tėvynės Mylėtojų Draugiją galima pavadinti Amerikos lietuvių apšvietos skyriumi. Ji beveik jau per 20 metų neša apšvietą lietuvių tarpe, atsižvelgiant į tai, kiek ji pajiegia — kiek lietuvių jai užjaučia.

Jeigu nors tie, kurie supranta, kaip lietuviams yra reikalinga apšvieta, remtų T. M. D. kaip privalo, tai T. M. D. galėtų plėtoti apšvietą lietuvių tarpe ant labai didelės papėdės. Bet, dėja, stoka mums to parėmimo. Gal tas yra dėl mūsų apsilėidimo, o gal ir kitų priežasčių. Nevisi mes remiam T. M. D., kaip privalėtume remti.

Šiais metais pradėta leisti daugiau veikalų, tai ir T. M. D. pritarėjai turi daugiau prisidėti savo praktišku darbu — gauti dėl T. M. D. daugiau naujų narių. Manau, daugumai yra žinoma, kad šį metų T. M. D. savo nariams duos tris leidinius už jų metinį mokestį — 60 centų "Strazdelio raštus", "Motina ir jos rupeščiai" ir "Širdis". Visi tie veikalai yra labai turiningi ir labai pamokinantai, ypatingai paskutinieji du. Kitais gi metais T. M. D. nutarė savo nariams duoti daugiau ir daug brangesnių veikalų. Kitais metais T. M. D. nariai gaus už savo metinį mokestį 60 centų šiuos veikalus: "Dvasios Gyvenimo Mechanika", "Technikos Stebuklai" ir "Kultūros Istorija". Visi tie veikalai yra didelės mokslinės vertės. "Kultūros Istorija" bus keliuose tomuose. Idant šiuos veikalus išleisduos kitais metais, T. M. D. turi gauti

ne keletą šimtų, bet keletą tūkstančių naujų narių. Su užbaigimu šių metų veikalų išsėms ir visi finansai, todėl kitų metų leidiniams mes turime surinkti nemažiau \$5,000, kad galima būtų užbaigti minėtuosius veikalus.

Todel mes ir meldžiame visų T. M. D. rėmėjų ir tų, kuriems tokia lietuvių apšvieta rupi, pasidaruoti T. M. D. labui. Toks apšvietos darbas, kaip kad T. M. D. varo, negali būti darbu vien T. M. D. Valdybos. Tas darbas yra kiekvieno lietuviu, kuriam apšvieta rupi. Todel, gerbiama "Ateities" skaitytojai, aš kviečiu jus prie to apšvietos darbo — pagelbėkite mums išskleisti T. M. D. veikimą, pagelbėkite mums apvaikščioti kitais metais T. M. D. 20 metų sukaktuves ir užbaigti užmanytoji programą.

Tegul Tėvynės Mylėtojų Draugija užima tarpe Amerikos lietuvių tikrąją savo vietą. Tegul ji buna mūsų apšvietos departamentu.

Dr. A. Zimontas,
T. M. D. Prezidentas.

SUGYVENIMO SĄLYGOS IR SPAUDOS ATSAKOMYBĖ.

Paskutiniame (Rugpjūčio) No. The English Review yra įdomus paties minimo laikraščio redaktoriaus Austin'o Harrison'o rašinys "Spaudos atsakomybė" ("The Responsibility of the Press"). Karei ištikus, rašinio autorius mėgino suvesti įvairių srovių spaudos atstovus vienon vieton, kad išvien aptartų bendruosius tautos arba šalies reikalus ir, kame galima ir naudinga, laikytis vienybės. Bet ši autoriaus misija likosi be pasekmių. "Mes su B negalime sutikti" — atsako A. "Mes su A negalime sutikti". O vienas spaudos atstovas pasakė: "Išivaizdinkit, kad Daily News redaktoriaus sėdi drauge su redaktorium Daily Mail ir bendrai tariasi apie tautos reikalus! Ar galite jūs tai įsivaizdinti? Arba Mr. Massinghahanią... pritariant Mr. Leo Maxse ir atrandant pamatus bendram susipratimui? Arba Lordą Northchilffe sėdint šale Mr. Spender'io ir kalbanties apie bendrus reikalus? Arba Daily Chronicle redaktorių su einant vienybėn su Mr. Harold Cox's!"

Šis straipsnis įdomus keliais žvilgsniais. Pirmiausia iš jo aiškiai matyti, kad anglų spauda nėra jau taip ideališka, kaip kad daugelis iš mūsų mano, — kad ir ten, lygiai taip kaip ir pas mus, negali žmonės net įsivaizdinti, kad ant vieno suolo galėtų sutilti įvairių laikraščių redaktoriai ir turėti kokių tai bendrų reikalų. Vadinasi, ne mes vieni esame tokie...

Vienok šita aplinkybė dabartinės mūsų suirutės nekiek nepateisina, ir tas dar visai nereikia, kad įvairių srovių spaudos atstovai ar visuomenės veikėjai neturėtų apie ką bendrai pasitarti ir tam tikruose atsitikimuose išvien veikti. Kad yra visiems arba bent artimesniems žmonėms bendrų reikalų — tą mes visi gerai žinome ir suprantame, o ne kartą mėginome net bendrai tartis. Jeigu tų bendrų reikalų nebutų, tai po nepasisekusių tarybų niekas nei neįsiekotų kaltininkų kituose ir neprirodinėtų, kad vienybė ar susitarimas neįvyko dėl kito — priešio kaltybės ar užsispyrimo. Ir tas vertimas bėdos ant svetimųjų galvos aiškiausia rodo, kad bendrų reikalų mes lig vėlai turime ir kad yra kokios tai lig šiol mums nepergalimos kliūtys, kurios prie bendro susitarimo neprileidžia.

Kokios gi tos kliūtys? Aušrinės Keliuose P. Klimas, rašydamas apie "vyresniųjų Lietuvos inteligentų sąmonę ir taktą", užbaigia šitaip: "Neužmiršti reikia taip-pat, kad su-

tartis tegalima su apsisprendusiomis, disciplinuotomis srovėmis ir partijomis. Atskiri asmenys su savosiomis pirmėiviškėmis ar klerikalistikomis ambicijomis — čia nesutvarkomoji medžiaga. Jei prie to dar prisideda menka (tik viršutinė) tariamoji kultura, ir per nevalyvu- mą viens kitam stačiai į akis pažiūrėti nemoka — tokiose apy- stovose eiti į bendrą darbą — tai tik miklinti slaptojo ir viešojo cinizmo strategiją" (žūr. Aušrinės Keliai, publ. 4647).

Šie žodžiai duoda daug medžiagos mūsų dabartiniams spaudos ir visuomenės veikėjų santikiams suprasti. Tik prisžiūrėkime. Čia, Amerikoje, mes beveik neturime nei vienos srovės ar partijos tikroje to žodžio prasmėje. Katalikų klerikalų srovė, ligi pastarųjų laikų buvusi ir dabar dar esanti be visuomeniniai politikinės organizacijos — tai tik minia, sugestyvai pasiduodanti savo vadovams ir instinktyvai besipriešinanti prieš visa, kas jai nesuprantama. Socialistų sąjunga, lig šiol stengdamosi daugiau išaugti negu sutvirtėti, taip-pat savo turinyje yra dar tik minia, — nors ne tokia palaida, kaip katalikų klerikalų, ir savo darbuose taipgi vaduojasi daugiau instinkto jausmu bei sugestijomis, negu išsitikinimų paeinančiu veikimu; ir šiądien socialistų spaudoje ir net jų renkamųjų valdymo organų veikime mes dažnai sutinkame tokių prieštaravimų, kokių jokioje gerai disciplinuotoje organizacijoje daleisti negalima (pavizdžiui, naujaisi ginčai dėl "Darbo" ir "Darb. Literatūros D-jos", Pildomojo Komiteto nariams dėl P. Šimkaus pasiuntinybės ir socialistų spaudos bei sąjungos kuopų atsinešimas pirmomis pasiuntinybės savaitėmis). Kalbant gi apie taip vadinamą "vidurinę" arba "bepartyvę" srovę — vienybės — tuo labiau disciplinos nei neįsiekok- čia, tarytum, įėjo veikimo principan, kad kiekvienas skaito geru, naudingu ir sau priverstinu tik tai, kas pačiam patinka, o kiekvienas naujas arba kitaip žengiamas žingsnis skaitoma jei ne pardavyste (izmiena), tai bent nedovanotinu ir niekingu pasielgimu, geriausiame gi atsitikime — "sėdėjimu ant dviejų kedžių".

Esant tokiai anarchijai visuomenėje ir pačiose "srovėse", negalima laukti nei sutartinio darbo, nei bendro veikimo. Mes šaukiame bendruosius ir "visuotinius" seimus, bet išanksto rengiamies ir tariamies ne apie tai, kaip tokiems seimams priduoti bendrumo arba visuomeniškumo charakterį, — bet apie tai, kaip paimti vadeles "į savo rankas", kaip savo idėjų priešus apgalėti bei priversti juos mūsų vasalais būti. Mes tvierame bendras "bepartyviškas" organizacijas, kviečiame "visus" prisidėti ir pykstate, jeigu kas paabejoja dėl mūsų "bepartyviškumo" — bet į tų organizacijų valdybas bei komitetus, jeigu tik galime, neįsileidžiame nei vieno kitokių pažiūrų žmogaus, o tų organizacijų oficialiuose ir neoficialiuose organuose dedame visa, kas tik gali apjuodinti kitokių pažiūrų ar įsitikinimų žmones, diskredituoti juos visuomenės akyse, — ir vis raginame juos prisidėti prie mūsų! Mes kalbame apie bendrus "bepartyviškus" fondus ir komitatus, bet tuo pačiu laiku galvojame apie tai, kaip tasai "bendras" fondas ar "komitetas" galės patarnauti mūsų siaurai "partiniams" reikalams. Mes rengiame prakalbas, teatrus, kviečiame visus žmones, — ir išėję ant pagrindų iš visų pajieju stengiamies savo priešus apjuodinti, o save ir savo draugus — išskelti augštin.

Ir vis kalbame apie bendrą darbą, apie bendrą veikimą! Toksai yra dalykų stovis. Koksai gi išėjimas, kokios gi ga-

li buti bendro sugyvenimo sąlygos?

Rodosi, aišku. Jeigu mes ištirkūrų ir iš širdies manome ir norime su kuo nors bendrai veikti, tai pirmas dalykas, kuris mums turi rūpėti, privalo būti ne tai, kaip paimti ant kitų viršų, bet tai, kaip sutvarkyti, idant tam bendram darbu bei užmąnymui geriausia sektusi. Jeigu mes norime, kad mūsų užmąnytam darbu visi arba kiek galint didesnis žmonių burys pritarų, tai pirmiausia turime rūpintis ne apie tai, kas iš mūsų to darbo viršūnėje stovės, bet apie tai, kas geriausia tiktu (resp. kas įtekmingiausias) prie to darbo iš "kitų", iš kurių reikalaujame pritarimo ir paramos. Priešingai gi elgdami, t. y. neduodami visai nei progos, nei galės prisidėti prie organizavimo ir kontroliavimo tų darbų, draugijų ar įstaigų, kurioms paremti "visų" paramos reikalaujame, — mes ištikrųjų, mokslievių Aušrinės Kelių žodžiais tariant, tik mikliname savo slaptojo ir viešojo cinizmo (begėdytės) strategiją.

Savo bepartyvių organizacijų valdybose kiekvienai srovei duokime vietas tokiam skaičiui atstovų, koks priklauso sulig jos skaičiaus, jeigu esame didžiojoje — pagerbkime jų nuomones ir įsitikinimus ir pripažinkime lygias teises, o jei mažumoje — sutikime su didžiūmos nutarimais, by tik jie mūsų nenukriaužia ar įsitikinimų neįžeidžia. Tuomet ir visų pagėidaujamo bendro sugyvenimo ir veikimo sąlygos bus duotos bei užtikrintos.

Bet be spaudos taktingo elgimosi bendrojo sugyvenimo sąlygų buti negali. Ideališkiausia darbą spauda gali suardyti per vieną dieną — savo insinacijomis ir intrigomis, kurių, deja, ir šiądien — "laikraštines etikos gadyneje" — prie mūsų netrūksta. Nespėjo da koksai sumanytas pasirodyti, kaip spaudoje tuojau pasirodo nepamatuoti spėlojimai arba tiesiog įtarimai bloguose noruose, o jeigu dar sumanytojai ar organizatoriai padarė kokią-nors klaidą ar kame-nors netaktiškai pasielgė — spauda butinai "iš adatos vėžimą priskaldys." Jei dar vėto pridėti beveik perdėm praktikuojamą sistematišką stengimosi "svetimųjų" nors ir menkiausius prasizėngimus "išpusti" ligi augščiausio laipsnio, visai juos peikti, o savuosius vis tik glostyti ir nei pusės žodžio nesakyti nors ir už nešvariausius, netaktiškiausius "savųjų" pasielgimus — aišku, kokią veikimo atmosferą spauda sudaro, kaip ji rengia ir taiso bendrojo sugyvenimo sąlygas žmonėms, kurių vadovais ar atstovais dedasi.

Spaudos atsakomybė šiame atvejuje yra milžiniška ir jos atstovų susipratimas ir didesnis pareigų supratimas yra pirmutinė ir vyriausioji ne tik vienybės, bet ir bendrojo sugyvenimo sąlyga. O kadangi ir spaudos atstovai yra žmonės ir jiems "niekas nėra svetima, kas žmogiška" — tai jie patįs pirmiausia turi susiprasti, patįs susiorganizuoti bei savo organizacijos bei gyvenimo pavizdžiu parodyti, kaip reikia elgtis, norint bendrai sugyventi.

A. R.

M. Petrauskas. DAININ NKAMS.

IV.

Nuo gerkles padaro priklauso budas balso: buna balsai stori — žemūs ir ploni — aukšti. Aukšti arba ploni balsai buna dėlto, kad gerkleje balsinės stygos mažesnės, trumpesnės ir žemų, storių balsų, stygos didesnės ir ilgesnės. Skirtumas balso varsos priklauso dar nuo to, kokio didžio pati gagarinė, kvėpavimo lengvumas

ir tamprumas, nuo sienų krutinės žaginio, burnos ir jos odos, seilių glitumo ir visų tų dalių, už kurių apsi- reiškęs balsas užkliuva ir kurias padaro sau rezonatoriais.

Buna vienok atsitikimai, kad stygos mažos, o balsas žemas ir didelis ir atbulai. Paskutiniai tyrinėjimai parodė, kad tokie apsi- reiškimai priklauso nuo tam tikrų gagarinėje esančių daubų arba įlankų. Paskutinis patyrimas buvo su viena dainininke (Delna) Paris'e, kuri savame registre siekia keturias "D" ir visos puikiausiai skamba. Jos stygos visai mažos, bet balsas didelis, pilnas žemutiniame registre ir skambus visas aukštasai registras. Kiti tyrinėjimai parodė, kad kartais buna didelės stygos, kaip kad basso, o gieda aukštą tenorą. — patirta, kad tie dainininkai neturi gagarinėje daubų ir jų registras siauras, nes nesiekia nei dviejų oktavų. Tokie dainininkai turi, paprastai, viršutinį registrą ir tuomi naudojami ir ingauna net prieš menkesnius žinovus pasisekimą.

Sulig lyties ypatybės buna ir balsas. Bernaičiai, iki pradėsiant lytiškai bręst, taip dainuoja, kaip ir mergaitės, bet tolesniai darosi organizme perversmas ir balsas keičiasi, pradėjus nuo 15 iki 17 metų. Tas laikas nėra jau tikrai nustatytas visiems: prasideda kartais ketimasis balso anksčiau ir tęsiasi iki 20 metų. Pas nekuriuos tokios permainos buna greitos ir nedaug papastebiamos, bet pas nekuriuos vaikus balsas pasidaro labai rupus, gargaliojantis, tankiai užkimes ir kartais, begiedant vyrišku balsu, iššoksta moteriškas, kurį vadina paprastai „gaidžiū". Merginų balsai keičiasi anksčiau, butent: nuo 13 iki 15 metų. Pas nerginas tokios permainos mažai permanomos ir jos, sulyginamai, balsui lengvos, bet kaip vieny, taip ir antrų balsai pasizėmina; pas mergaites pasizėmina kokiais 1—2½ tonais, o pas vaikus tai paprastai 6 tonais arba, kitaip pasakius, beveik visą oktava. Laike tokio lyties subrendimo reikalinga balsus apsaugot, jų daug nevalgint, kasdien nedainuot. Jeigu kuris tame laike lavintų savo balsą, tai privalo turėti tokį mokytoja, kuris tokias dalykus gerai suprastų ir mokėtų mokinio balsą apsaugot nuo blogų pasekmių, kurios lengvai galėtų atsitikt. Aukščiau minėtame subrendimo laikotarpyje buna stiprus kraujo pripludimas ant balsinių stygų ir, kuomet kraujas pripludęs, įvedimas stygų darban įveda įsiasis greitą nuovargio stovį ir paskesniai į surambėjimą.

Žmogaus balsas įvairiame registre reikalauja įvairios kvėpavimo pajiegos. Oras turi įvairų spaudimą sulig balso registro. Bet galima dar imt kiekvieną balsą dviem budais: stiprus oro bėgimas ir silpnas stygų in-

tempimas ir silpnas oro bėgimas, o stygos intempimas stipriai. Vėlgi: apstus bėgimas ir silpnas stygų tempimas — žemiems balsams, tekėjimas oro mažas spaudimas vienok užtekėjimai didelis, stygos intempimas — gaunamos aukštesnės gaidos. Žemutinis ir viršutinis registras vyrišku balsu yra krutininio skambėjimo, o aukštieji — falcetinio.

V.

Kiekvienas, kuris balsu naudoja kaipo instrumentu dainavimui, ar tai deklamacijai, turi but arčiau gamtos, turi tą daryt be jokio nepaprastų ir viršgamtiškų dalykų: viskas darosi labai natūrališku budu.

Krutininis balso skambėjimas yra pas kiekvieną žmogų, ar jis turėtų geresnę ar prastesnę balsinę medžiagą. Krutininį balsą iki tam tikrai vietai labai lengva gauti, tik reikia plačiai leisti kvėpavimą ir ypač labai normališkaai atidaryt gerklę ir burną. Antras dalykas tas, kad kvėpavimas, išeidamas iš plaučių ir įveddamas balsines stygas judėjiman, kitaip pasakius, per stygų virpėjimą pasidarą skambėjimas, turi turēt sau perlužimo vietą burnoje, prisakinej dalyje viršutinės žiaunų, kietosiose padangėse. Bevedant balsą tokiu budu lengviau einasi prie aukštesnių uždarytų gaidų, kuriuos, nors kitos varsos negu krutininės, duoda vienok skambėjimą panašų į krutininį. Krutininis skambėjimas yra pilnas, apvalus, nes pati krutinė patarnauja kaip skrynutė rezonavimui. Gerkliniai balsai buna tokie, kurie dainuojami paprastai užspaudžiant gerklę ir gagarinēt tiek smaugiama, kad net užslėgia rijamąją gerklę. Daug yra priežasčių gerkliniam balsui, bet didžiausia priežastis ta, kad nelygus iš plaučių oro tekėjimas. Visi krutininiai balsai daro išpuđį galingumo, pilnumo, stiprumo, sveikumo ir natūralybės. Moteriški-gi balsai skiriasi nuo vyriškų ir moteriškos buna tik kelios krutininės gaidos, kuriomis paprastai jos kalboje ir viduriniame dainavimo registre nesinaudoja. Kuomet kitos moterys parodo savus krutininius balsus, tai išrodo lyg kas nors netas, kas moteries budui pri- tikty. Geriausia ir smagiaus klausyt krutininius balsus pas kontraltus, nes jų krutininis registras buna artimas tenorui, bet kitų moteriškų balsų krutininės gaidos skystos ir be efekto.

Falcetinis registras buna tada, kuomet vyrai ima aukštesnes gaidas negu tos, kurios krutininio registro eilėje. Pas tenorus prasideda nuo f, priimta rašyt tą gaidą smuikos rakte penktą linijoj viršuje. Pas baritonus ir basus dviem—trim tonais žemiau. Vienok toks turėjimas buna ne pas visus vienodas ir pas nekuriuos sveria keliais tonais aukščiau. Vienok reikia aukštutines gaidas saugot ir jų at-

Vietos žinios.

Bigelow vakarinė pradinė mokykla atsidarys pnedėlio vakare, 4 d. spalio (Oct.) 1915 m., (kamp. E ir 4-th gat., So. Boston), po priežiūra p. Chester H. Wilbar, vedėjo.

Bus įsteigtos klesos: 1) pradedantiems mokytis anglų kalbos. Taipgi bus atskiros klesos lietuviams, lenkams ir kitoms tautoms.

2) prasimokiniams mokiniams, kurie jau gali skaityti lengvus anglų kalbos sakinius, duos progą ir toliaus mokintis anglų kalbą.

3) Ukėsystės klesos tiems, kurie nori pastoti natūralizuotais ukėsais Suv. Valstijų.

4) Visų skyrių šiadienišės pradinės mokyklos tiems, kurie jau gali angliškai kalbėti, kuriose bus mokinama: gramatika, silibavimas, istorija, geografija, aritmetika ir t.t.

5) Moterų skrybelių dirbimo ir siuvimo toms moterims, kurios gali skaityti ir rašyti angliškai.

Tiems lietuviams, kurie dar negali kalbėti angliškai patartina, prisirašant į mokyklą, parašyti aiškiai ant popieros savo vardą, pavardę, adresą, darbuviets adresą ir pilną vardą firmos, kurioje dirba.

Atsidarys vakarinės mokyklos. Pnedėlio, spalio 4 d. vakare atsidarys Chelsea vakarinės mokyklos, kur svetimtaučiai bus mokinami šių dalykų: anglų kalbos, Amerikos istorijos bei valstybinės tvarkos ir pilietystės teisių bei pareigų.

Specialės svetimtaučiams klesos bus taipgi ir High School name.

Mėnesinis susirinkimas Jaunimo Ratelio atsibus 5 d. spalio (Oct.), utarninko vakare, Lietuvių Svetainėje. Susirinkimas prasidės 8 val. vakare. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų ir bus kalbama kaslink "porinių" šokių, kurie yra rengiami spalio mėn. vientik del narių.

Sek. A. Rasimavičius.

Susirinkimas Brightono lietuvių kooperacijos bus nedėlio, 3 d. spalio (Oct.) 2 val. po pietų, Roddy Hall salėje, 58 Market st., Brighton, Mass. Malonėkite susirinkti visi nariai kuokaitlingiausiai, nes bus labai svarbus susirinkimas. Turėsime galutinai aptarti ir atiduoti nusamdytiems kontraktoriais statymą mūsų namo-svetainės. Taipgi norintieji galės prisirašyti prie kooperacijos, nes bus pardavinėjami šėrai.

Visus širdingai užprašo Komitetas.

Meilės tragedija. Italas P. Peone mirtinai subadytas. Jis nušovė P. Mercodlaino, kuris norėjo pabėgti su jo pačia, gyvenančia po No. 18 Stillman st., Bostone. Pati išpradžių buvo sutikus pabėgti, bet paskui permainė savo nuomonę ir pasakė apie tą sutarimą savo vyrui, kuris dabar guli mirtinai sužeistas Bostono ligoninėje.

AUKOS.

ŠIMKUS IŠSIUNTĖ AUKAS. Šimkus jau išsiuntė aukas surinktas So. Bostone 19 d. rugsėjo, popiety, Lietuvių Salėje ir Haverhillyje 23 d. rugsėjo Kluubo salėje. Viso išsiuntė 1300 rublių (464 dol. 30c.) per A. Ramanauską Banką, Lawrence, Mass. Išsiųsta Lietuvių Draugijai inž. Naruševičiaus adresu (Volchonka Gostinica. Kniazy Dvor, Moskva). Lawrence surinktos aukos \$165.50 pasiliko Lawrence Lietuvių Draugijų Komiteto rankose; jie prisizadėjo tuoj su pirmiaus surinktais pinigais išsiųsti.

J. S.

I narius rōmėjus Lietuvių Draugijos nukentėjusiems del karo šelpti įsirašė 24 d. rugsėjo, Lawrence, Mass. per St. Šimkaus prakalbas. R. Barbatavičienė, A. Kanopaitė, A. Podienė, P. Jatulevičius, A. Jatulevičienė, A. Ramanauskas, J. Kuršas, M. Kuršienė, V. Klimašauskas, J. B. Jusaitis, S. Paplauskas, A. Kazanauskiutė, P. Deltuva, A. Micunas, K. Žukauskas, A. Zarantienė, A. Tumasionis, A. Galubickas, K. Grunda, A. Kripaitis, M. Bolis, Pr. Vasaris, Anelė Stepulionitė, J. Sekevičius.

Aukos surinktos Lawrence, Mass. 24 d. rugsėjo, Miesto Salėje, Šimkaus prakalbose del lietuvių sušelpimo nukentėjusių nuo karo.

Po 5 dol. davė: Pranas Vasaris, Mot. Bolis, A. Ramanauskas.

Po 4 dol. davė: A. Kazanauskiutė.

Po 3 dol. davė: Antonina Zarautienė (ar Zaraukienė).

Po 2 dol. davė: R. Barbatavičienė, A. Kanopaitė, A. Podienė, P. Deltuvas, A. Micunas, P. Jatulevičius, A. Jatulevičienė, J. Kuršas, M. Kuršienė, V. Klimašauskas, J. B. Jusaitis, S. Paplauskas, A. Stepulionaitė, A. Tumasionis, A. Galubickas, K. Grunda, A. Kripaitis, K. Žukauskas, J. Sekevičius.

Po 1 dol. davė: O. Januškiutė, E. Pupiniūtė, V. Ambrazevičius, P. Vegeniūtė, O. Snapauskienė, K. Paulauskas, Ign. Bauba, R. Merkeliūnūtė, Ign. Vaitekunas, P. Jozokas, L. Kilkus, M. Sakalauskiūtė, J. Svelnis, T. Tamulevičiūtė, St. Česlavičius, K. Sasnauskas, J. Skebeniauskas, J. Žukas, J. Savauskis, J. Gluoksnis, St. Grenda, O. Ramanauskienė, P. Strazdas, J. Čulada, A. Klimašauskas, B. Jaura, J. Jaura, J. Lisauskas, A. Šumauskiutė, J. Merkis, Z. Janauskas, C. Beržinskis, M. Baubinas, A. Savičius, V. Sablickaitė, B. Janauskienė, O. Juroniūtė, A. Vainaitis, K. Dagytė.

Viso su smulkiais surinkta \$165.50.

IŠ "ZIBURĖLIO" ATSTOVYBĖS AMERIKOJE.

I "Ziburėlio" draugijos moksleiviams šelpti nario mokesnį įmokėjo (po \$2.60) 1) V. K. Račkuskauskas iš New York, N. Y. 2) Pr. Bajoras iš New York, N. Y., 3) P. Norkus iš Brooklyn, N. Y., 4) L. Pruseika iš Brooklyn, N. Y., 5) J. Neviackas iš Brooklyn, N. Y., 6) J. Baniulis iš Boston, Mass., 7) A. Rimka iš Boston, Mass.

"Zemaitės vardo stipendijai": po \$1.00 aukavo: A. Davidsonis, P. Grigaitis, J. Nalinskas, J. Kulis - visi iš Chicago, Ill.

Aukų (po \$1.00): Dr. K. Drangelis, Dr. A. Zimontas, Kl. Jurgelionis, K. Gugis, P. Gubavičius, Dr. J. Jonikaitis - visi iš Chicago, Ill. ir R. Karuža iš Philadelphia, Pa.

Išviso ligi rugsėjo 29 d.: narių mokesnių - \$18.20.

Zemaitės vardo stipendijai - \$4.00.

Aukų - \$7.00.

Visiems aukotojams "Ziburėlio" draugijos vardu tariu širdingą ačiū.

A. Rimka,

"Ziburėlio" Atstovas Amerikoje.

PRANEŠIMAS.

"Ziburėlio" aukas ir kt. apsiėmė paskelbti šie laikraščiai: "Jaunoji Lietuva", "Ateitis", "Tėvynė", "Naujienos", "Laisvė", ir "Vienybė Lietuvininkų".

"Ziburėliui" aukų parinkti apsiėmė ir yra igaliota šie asmenys: J. Andrijauskas, M. Jurgelionienė ir J. Strimaitis - Chicago, Ill., R. Karuža - Philadelphia, Pa., L. Pruseika ir P. Norkus - Brooklyn, N. Y. ir V. K. Račkuskauskas - New York, N. Y.

A. Rimka.

Pajieškujimai.

Juozas ir Julius Kriščiūnai, prieš karę gyveno New Yorke, teatsišaukia į mane ir praneša savo adresą. Yra žinių ir laiškas nuo brolio Jono Kriščiūno A. Rimka, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Griguko, paeina iš Kauno gub., Veliunos parapijos; girdeju, kad yra Amerikoje, ale nežinau kur. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu: Joseph Kazakauskas, 1048 Broad St., Hartford, Conn.

Naujausios karės žinios.

TALKININKAI SULAIKĖ PRANESIMUS.

Londonas. - Vyriausis pašto viršininkas rugsėjo 30 d. paskelbė, kad visos telegramos, siunčiamos į neutrališkas Europos šalis, Rusiją ir Serbiją bus sulaikytos ant 48 valandų.

Uždaryta francuzų-šveicary rubežių ir neįleis keliauninkus, keliaujančius į šveicariją.

Susinesimai telegrafu tarp šveicarijos ir Italijos pertraukti; privatiški pranešimai, siunčiami per Franciją į neutrališkas šalis, priskaitant šiaurinę, pietinę ir vidurinę Amerikas taipgi bus sulaikyti ant 48 val. Tečiau šitas suvaržymas nepakliudo oficialių bei spaudos pranešimų.

SULAIKĖ KABELIUS.

New Yorkas. - Kabelių kompanijos rugs. 30 d. paskelbė, jog Francijos administracija pranešė joms, jog delei militariškų reikalų siunčiamos į Franciją kablegramos bus sulaikytos ant neapriboto laiko.

Todel kabelių kompanijos praneša, kad telegramos siunčiamos per Franciją į arba per siunčiamos per šveicariją, Albaniją, Bulgariją, Daniją, Ispaniją, Graikiją, Montenegro, Norvegiją, Holandiją, Portugaliją, Rumuniją, Serbiją, Švediją, Šiaurinę Ameriką, Vidurinę Ameriką, Pietinę Ameriką ir Vakarines Indijas bus sulaikytos ant 48 valandų. Valdžios arba spaudos telegramos, tečiau, bus tuojaus perduotos.

Knygos.

Zmogaus Pareigos. Pusl. 245 \$1.00 Šienapiūtė, Pusl. 2410 Spėka ir Medega. Pusl. 380 2.00 Anderseno Pasakos. Pusl. 82 .20 Kaip Pasilikti Amerikos Piliiečiu. Pusl. 8625 Vilkų Lizdas. Pusl. 117 .. .35 Valkata. Pusl. 1310 Bagočiaus Išpažintis. Pusl. 14640 Prasakaltimai ir Prasakaltėliai. Pusl. 2110 Kova su Skurdu. Pusl. 50 .. .15 Lietuvos Gaspadinė. Pusl. 22550 Istorija apie Gražią Katriutę. Pusl. 2310 Jaunieji Skrauja. Pusl. 309. 1.00 Puota. Pusl. 3210 Pagieža. Pusl. 9025 Baltas Rubas. Pusl. 3215 Laisvė. Pusl. 4010 Krikščione. Pusl. 1508 Kovotojas už Teisybę. Pusl. 8225 Maiziešius. Pusl. 4015 Sodnas. Pusl. 3810 Naujos, Mikaldos Sabbos Karalienės, Pranašystės. Pusl. 4820 Pasauli Ratas. Pusl. 80 .. .25 Vaisės J. K. Pas Popiežių Pijų IX. Pusl. 1110 Naujas Savizrolas. Pusl. 173 .40 Salomonas. Pusl. 1210 Rokas ir jo šuva. Pusl. 32 .. .10 Gyvenimas Genovaitės. Pusl. 8020 Rankvedis Angliškos KalGramatika Angliškos Kalbos. Pusl. 174 1.00 Angliškai Lietuviškas Žodynėlis. M. Paltanavičiaus. Pusl. 23150 Žodynėlis, Angliškai-Lietuviškas. Rev. P. Saurusaičio. Pusl. 29230 Naujas Budas Išmokti Rašyti. Pusl. 2510 Pradinė Aritmetika. Pusl. 12835 Lietuviškas Lementorius. Pusl. 5215 Vaikų Draugas. Pusl. 63 .. .15

Aukščiau minėtos knygos Gaunamos "Ateities" knygyne, 366 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKAS Advokatas WILLIAM F. J. HOWARD Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliuskas 315 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

LIETUVYS Artistas fotografas. Traukiu neskiriant oro skirtumo. Reikalui esant kreipkitės prie manęs, sekančiu antraštu Jonas Andriušis 453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

A. T. Liutkevičius, (Smith) Cigarų Išdirbėjas. Visur reikalaukit lietuvišdirbtų cigarų, kurių varda yra sekanti: 1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai. Adresas: 255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

REIKALINGAS BUČERIS gerai prityręs ir suprantantis mėsos biznį. Ant visados vieta ir gera alga atsakančiam vyrui. Jeigu norite darbo ir turite patyrimą atsišaukite pas: (40 ENDICOTT MARKET, 60 Endicott St., Boston, Mass.

Seniausia Agentura Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateikite pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokių graboriškų darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka. P. J. GRIGAS, 104 Ames St., Montello, Mass. TEL. 2254-J.

PUIKI Lietuviška Užėiga! kurioj visados galima gauti Ice Cream'o, Sodės, Saldumynų, Cigarų, Cigaretų, Tabako ir t. t. Visados švarus, greitas ir mandagus patarnavimas. Atidara ir Nedėlioms! Klimas ir Vilaišis 315 E St., So. Boston. (netoli Tautiško Namų)

Puikus Lietuviškas SALIUNAS kuriamė galima gauti visados puikiausius gerimus. Užlaikome visokio Alaus, Degtinės, Vynu ir Cigarų. Teipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraciją, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus. J. Mathus. 344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius. H.S. Stone O.D. Akių Specijalistas. 399a Broadway, Tarpe E ir F gatvių, South Boston.

Eikite visi pas lietuvi, kuris užlaiko Bučernę ir Grosernę Mėsa visados šviežia ir švariai užlaikoma. Ordearius pristatom į namus, į visas dalis miesto. A. P. NAUJOKAITIS, 276 Athens St., So. Boston.

Telsingiausia ir geriausia lietuviška APTIEKA Sutaissau receptus su didžiausia atyda, nežiurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisisiūsiu per expresą. K. ŠIDLIAUSKAS Aptiekorius ir Savininkas 226 Broadway, kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS. Telephone South Boston 2 014 ir 21013

Pirmas Lietuviškas Saliunas P. Chaplik ir Ko. Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas košvariausiai. Adresas: 117-121 A St., So. Boston.

Pirmutine Lietuvio Didžiausia Krautuve Amerikoje Kurioj galima gauti: Deimantų, laikrodžių Waltham ir Elgin, šliubiniu žiedu, siutu ir overkotu; viską duodam ant bargo-lengvu išmokesčiu. Užlaikom keliaujančius agentus, kurie pamą orderius ir pristato in namus. Už 25c. krasos ženklelių siunčiame mūsų krautuves didelį naują katalogą lietuviškoj kalboj. Musų agentai: J. M. Nevetskis, S. Čepas, J. Aunonis, J. Visockis, M. Liutkus, T. Vitkauskas ir J. Šidlauskas. Pataisom visokius laikrodžius. Darom ant ordelio siutus ir overkotas. Visi musu tavorai gvarantuojami. Krautuve adara iki 9 valandų vakare. J. P. TUINILA, 822 Washington St., Boston, Mass.

Jau antri metai eina didelis mėnesinis laikraštis su paveikslais "JAUNOJI LIETUVA" "Jaunoji Lietuva" yra artimiausiuose santykiuose su "L. Ziniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiai. "Jaunojoje Lietuvoje" kiekvienne numerje spausdinama rinktinės dailiosios literatūros veikalų (ėilių, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildenama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai. I. Mokslas ir pažanga. II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo. III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai. IV. Literatūros apžvalga. V. Jaunimo Balsai. Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojaus išsiunčiame Vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsisakyti tuojaus. "Jaunoji Lietuva" 2257 W. 23-rd Place, Chicago, Ill. "Jaunąją Lietuvą" galima gauti pavienių numerių ir užsiprenumeruoti "Ateityje"

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare. 509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI Vienatinis Lenkiškas DANTŲ DAKTARAS. Užtaissau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gvarantuoju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo. 238 Harrison ave., Boston, Mass.

Geriausia Agentura Real Estate ir Insurance. Aš esu Notarijušu, Taiskos Sudžia, Konstabeliu, Licitatorium ir Perkalbėtojum Kalbų. Visados patarnauju greitai ir sąžiningai. Visokius patarimus suteikiu uždyka. M. CORAN, 306 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 21087 Reziendacija: 219 D St., South Boston.

Rusų Daktaras Cambridge'ul DR. N. A. GLEBOW (Daktaro mokslą įgijo Berline, Vienoje ir kituose žymiausiuose Europos Universitetuose.) Priėmimo valandos: nuo 10 iki 11 val. ryto, nuo 6 iki 6 ir nuo 8 iki 9 val. vaare. Nedėlioms: nuo 10 iki 12 val. dieną. Adresas: 884 Main St., Cambridge, Mass. Telephone: Cambridge 4896-M